

EVANGÉLIKUS
Farsai
ÉRTESÍTŐ

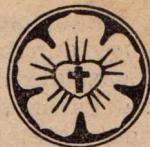
BINDER T.

ÁRA 2- PENGŐ

EVANGÉLIKUS

*Boldog-virágos a szíved
Ha keresztet híven viszed*

TAVASZI ÉRTESÍTŐ



Kassa, 1944 március hó.

*Des Christen Herz auf Rosen geht
Wenns mitten unterm Kreuze steht*

A KASSAI EVANGÉLIKUS I. EGYHÁZKOZSÉG TAGJAI SZÁMÁRA
Informationsblatt für die Mitglieder der Evang. I. Kirchengemeinde in Kassa

HÚSVÉTVASÁRNAP

„Isten titeket, kik holtak valátok a bűnökben, megelevenített együtt Övele, megbocsátván minden bűnötöket az által, hogy eltörölte a parancsolatokban ellenünk szóló kéziratát, amely ellenünk volt nekünk, és azt eltette az útból, odaszagezván azt a keresztfára; lefegyverezvén a fejedelemségeket és a hatalmasságokat, őket bátran mutogatta, diadalt vévén rajtuk abban.” (Efez, 2, 13—15.)

E mondat két fődolgot foglal magában. Először is azt mondja, hogy Krisztus szenvedése által eltörölte azt a kéziratot, melyet a törvény miatt magunkról adnunk kellett. Ezt pedig Pál apostol így érti: Mindnyájan tudjuk a törvényből, hogy Isten mit követel tőlünk, mit kell és mit nem szabad cselekednünk. Ha már most a törvényt áthágjuk, elmulasztván, amit az parancsol, vagy pedig cselekedvén, ami abban tiltva van, nem menekülhetünk, előáll a lelkiismeret s ránk bizonyítja, hogy gonoszul cselekedtünk. Lelkiismeretünk tehát mintegy adóslevél gyanánt fekszik előttünk, melybe önközünkkel írjuk bele a bizonyítványt, mely szerint engedetlenek voltunk s így Isten haragját és büntető szigorát kell hordoznunk. Ez a kézirat — úgymond sz. Pál — a törvény folytán jó létre. Mert ha törvény nem volna, akkor át sem hághatnók azt.

Ilyformán mindkettő, a bűn és a kézirat ellenünk bizonyít, úgy, hogy tagadnunk nem lehet, be kell ismernünk tartozásunkat, mint annak a kereskedőnek, aki ellen saját kézírása és pecsétje szól. Ekkor tesz immár jó szolgálatot nekünk a mi Krisztus Urunk, mondja Pál apostol, mert vevén a mi kezünk írását, odaszagezi azt a keresztre, azaz átlukasztja és széttépi azt, hogy érvénytelen legyen, minket többé ne vádolhasson s ne árthasson semmit. Ez az egyik főpont.

Másodszor pedig Krisztus megfosztotta a birodalmakat és hatalmasságokat, azaz elvette az ördögnek hatalmát, hogy többé a hívőket bűnre ne hajthassa és ne kényszeríthesse, mint annakelőtte, míg a Krisztushoz nem járultak. Mert immár a Szentlélek segítségével ellene állhatnak a gonosz ellenségnek, Isten ígéje és a hit által hathatósan védekezhetnek az ellen, hogy többé ne bánthassa őket. Evégre adja ugyanis nekünk Krisztus az Ő szent Lelkét.

Valamint pedig az ördög, úgy a hatalmasságok is kifosztattak, azaz

a halált, mely minket földretepert, szintén megfojtotta a Krisztus. Úgy, hogy ennekutána a keresztyének az ördöggel és halállal szemben biztos vigasztalást és diadalmat nyernek. Mert habár mindketten teljes dühvel és haraggal fordítják is összes erejüket a keresztyének ellen, célt nem érhetnek, mint sz. Pál is mondja: Istennek választottjait a Jézus Krisztusban senki nem kárhoztatja. Mert miként a halált, épúgy a bűnt is legyőzte a Krisztus.

Az ördög is meg akarta próbálni erejét a Krisztuson. Azért fordítja ellene hatalmát, hogy maga alá hajtsa őt. Ámde sokkal magasabb hatalomra lel, semhogy azt legyőzhetné. Méltán dicsekedhetik tehát az Úr Krisztus, hogy eme rettenetes harcban és tusában győztes maradt s e három hatalmas ellenség: halál, bűn és ördög lesujtva az Ő lábainál hever.

E dicső győzedelmet ünnepeljük ma. S e napnak minden ereje és áldása azon múlik, vajjon jól szívünkbe vessük-e s rendületlenül hisszük-e, hogy Krisztusban Isten az ördöggel, az igazság a bűnnel, az élet a halállal, a jó a gonosszal, a tisztesség a káromlással viaskodott s amaz nyert diadalmat. Erre a képre fordítsuk főfigyelmünket s vegyük gyakran szemügyre azt. Miként ugyanis amaz elsőn, a szenvedés és halál képén azt látjuk, miképpen nehezülnek a mi bűneink, a mi átkunk és halálunk a Krisztusra s teszük őt nyomorult és szánalomraméltó emberré a nagypénteki szenvedésben, úgy ma, húsvét vasárnapján, más kép tűnik szemünkbe, melyen se bűn, se átok, se kegyvesztés, se halál többé nem látszik, hanem csupa élet, kegyelem, üdvösség és Krisztusban való megigazulás. Ez a kép emelje fel a porból a mi szívünket; mert azért áll ez előttünk, azért nyertük ezt ajándékul, hogy úgy vegyük azt, mintha mi magunkat támasztott volna fel ma az Isten a Krisztussal. Amily kevéssé látsz ugyanis a Krisztuson bűnt, halált és átkot, elhiheted, hogy époly kevéssé kívánja az Isten a Krisztus érdeméért rajtad is látni, ha főgondodat az ő feltámadására fordítod s abban üdvödet keresed. Ilyen kegyelmet közöl velünk a hit. A dicső feltámadásnak ama nagy napján pedig többé nem hisszük ezt, hanem látjuk, tapintjuk, érezzük.

Dr. LUTHER MÁRTON.

Száll a madár...

*Száll a madár, száll a felhő,
Száll az imádságunk.
Jó Istenünk kegyelméből
Áldást, békét várunk!
Osszekulcsolt kézzel nézünk
Fel a magas égre,
Nagy ISTEN! küldj boldog békét,
Könyörülj meg végre!*

teleki Zakariás Sándorné, sz. Loósz Irén.

Egyházközségünk szórványkérdései

„Legyen az erdő akármily setét,
Csak el ne engedjük egymás kezét,
Kített, anyátlan árvák: magyarok!”

Reményik.

Midőn közel három évvel ez-
előtt egyházközségünk bizalma a
felügyelői szolgálatba állított en-
gem s templomunkban, az oltár
előtt hitet tettem arra, hogy az
egyházi törvényeket híven megtar-
tom, székfoglaló beszédemben ön-
kéntelen tolultak ajkamra ifjúkori
barátomnak, a „végvárak” koszo-
rús költőjének fenti szavai. S mi-
dőn mult év szeptemberében fa-
laink között üdvözölhattük köz-
gyűlése alkalmából egyházkerüle-
tünket, szívem mélyéig megrendi-
tett, midőn Püspök Urunk beszá-
moló beszédét, melyben a tiszai
kerület szórvány-statisztikáját ad-
ta meg s ennek súlyos következh-
ményeit tárta elénk, ugyanezzel
az idézettel fejezte be. A gondol-
latoknak ez a találkozása késztet
arra, hogy itt, egyházközségünk
nagyobb nyilvánossága előtt is
foglalkozzam ezekkel a kérdések-
kel, hiszen Püspök Urunk szózata
egyenesen kötelességemmé teszi
azt.

A tiszai egyházkerület statisztikai adatai igen sajátos képet nyújtanak. Magyarország mai területe 172.204 km², ebből a tiszai kerület 84.310 km²-t, tehát megközelítőleg majdnem fél Magyarország területét foglalja el. Ezen a területen 47 anyagyülekezet és 6 missziói kör, összesen tehát 53 lelkesítő állomás működik, ebből következnek, hogy egy gyülekezetre átlag 1590 km², vagyis valamivel nagyobb terület esik, mint fél Abaúj-Torna vármegyét!

Hazánkban a legutolsó kimuta-

tások szerint kerekén 730.000 evangélikus él, ebből a tiszai kerületben 67.855, ami az ország evangélikusságának 9,3%-át teszi ki. Még ha számításba vesszük azt, hogy ezen a területen élnek az önálló egyházkerületet alkotó százok, számszerint 42.000 lélek, ezekkel együtt a tiszai kerület területén, tehát az ország felén él az ország evangélikusságának mindössze csak 15%-a, ellentétben a másik felén élő 85%-kal. A sűrűségi eloszlást így kiszámítva, országos átlagban 100 km²-en 420 evangélikus lélek él, a tiszai kerületben ezzel szemben csupán 80. Ha ezt leszámítva az ország többi területén határozzuk meg az evangélikusság sűrűségét, az 704 lelket tesz ki ugyanakkora területen, tehát megközelítően kilencszeresét a tiszai kerület sűrűségének.

Kerületünkben a szórványban élő hívek száma 1943-ban 14.331 volt, ami 22,7%-nak felel meg, vagyis minden negyedik hittestvérünk távol él gyülekezete székhelyétől. — A szórványgondozás egyik legégetőbb kérdése a gyermekek vallásoktatása. Ugyanezen kimutatások szerint 1943-ban kerületünkben 1943 evangélikus gyermek élt szórványban úgy, hogy átlagban minden ötödik év. gyermek járt szórványterületen, idegen iskolába.

Teljesen indokolt így Püspök Urunknak az a megállapítása, hogy a tiszai kerület kifejezetten szórványkerület és ez így külön hivatást jelent mindnyájunk számára, kik e területen egyházi szolgálatban állunk! A magyar-honi evangélikus egyház amúgy

is a legkeletebbre előretolt végvára az európai protestantizmusnak. Tőlünk keletebbre számottevő evangélikus település már nincs, mindent elnyomó nagy tömegeivel a görögkeleti ortodoxia jön. Hogy ez mit jelent kulturális szempontból, azt csak az tudja átérzeni, aki közelről ismeri északi testvéreinknek és hittestvéreinknek, a finneknek a helyzetét. Míg elmondhatjuk, hogy a 100 %-osan evangélikus finnek között jóformán ismeretlen fogalom az analfabétizmus, addig Karéliában, — melynek nevét ma oly sokat emlegetjük — a lakosság, mely finn nemzetiségű és anyanyelvű, de az évszázados orosz befolyás és uralom folytán görögkeleti vallású, amidőn arra jártam, közel 70 % volt az írni-olvasni nem tudók számaránya.

Midőn Püspök Urunk beszámolójának végén „mozgósított papokat” és „apostolkodó világi vezetőket” kívánt egyházkerületének gyülekezeteibe, mi, a kassai I. egyházközség vezetői is számot kellett vessünk lelkiismeretünkkel, vajjon teljesítettük e szempontból kötelességünket? Egyházközségünk kifejezetten városi jellegű, midőn szolgálatomat megkezdtem, szórványunk nem is volt. Gömörly János felügyelő társam hívta fel később a figyelmet arra, hogy a Szepsiben élő evangélikusság nem részesül kellő lelki gondozásban. Ezzel indult meg egyházközségünkben a szórvány-munka s új ügyrendünk, melyet közgyűlésünk már elfogadott, s melynek a fölöttes egyházi hatóságok által való jóváhagyása folyamatban van, már kifejezetten intézkedik a csereháti és tornai járás területén lakó hittestvéreink

gondozásáról. A mai helyzet a következő:

Luciabányán él 25 evangélikus, ebből 2 gyermek; Szepsiben 22 evangélikus lélek van, ebből 3 gyermek; Jászón él 5 evangélikus, 3 gyermek; Tornán 7 az evangélikusok száma.

Osszesen tehát 59 szórványhívünk van, közülük hitoktatásban részesítendő gyermek 8. Szinte hallom a kicsinyeskedők kifogásait: hát érdemes ilyen kis lélekszámmal külön foglalkoznunk, midőn egyházközségünknek még 2%-át sem teszi ki ez a szám? A válaszuk csak egy lehet: érdemes, hiszen erre kötelez minket az egyház Ura és az egyházi törvény is! De kötelez mindenképp az élő lelkiismeretünk. Mi szórványunkban nem akarunk téríteni, nekünk nem kell senkinek a lelke és hite, aki nem tartozik hozzánk, de aki egyszer a miénk, azt nem adjuk, nekünk egyformán drága minden evangélikus lélek, éljen bárhol és mi elvisszük hozzá az igazi evangéliumot. A kishitűeknek és kicsinyeskedőknek pedig csak azt felelem, hogy menjenek el egyszer Luciabányára az istentiszteletre, lássák ott jórészt egyszerű bányamunkás testvéreink hithűségét és ragaszkodását, ahogy mindenki ott van az istentiszteleten, ahogy mindenki él az Úrnak szent vacsorájával s akkor egyszerre ők is át fogják érezni azt, hogy

„... mi lehet

E széles föld felett

Szebb dolog a végeknél!”

Szórványaink gondozása ma már rendszeresen folyik, évente négy istentiszteletet tartunk mindenütt és kéthétenként 2—2 órán át folyik a vallásoktatás a tanulók számára. És mégis oly sokszor

fölmerül bennem a lelkiismereti kérdés, vajjon teljesítjük-e maradéktalanul kötelességünket e téren?

Vajjon csak annyian élnek szórványban egyházközségünk tagjai közül, mint ahányat a fenti kis kimutatás felsorol? Úgy érzem, hogy nem. Sokkal többen vannak, akiket nem az élethivatásuk tart távol, akik itt élnek körünkben, de lelkiileg szórványban élnek, sokkal távolabb, mint tényleges szórványhíveink. Hiszen oly sokan vannak, akiknek egyházuk iránt minden tevékenységük kimerül abban, hogy többkevesebb készséggel kifizetik egyházi adójukat s mással nem törődnek. Igaz, hogy templomunk megtelik az istentiszteletekkor, belmissziói előadásaink eléggé látogatottak, de ha körülnézünk, majdnem mindig ugyanazokat az arcokat látjuk, egy kicsiny, de lelkes sereget s igen nagy a részvéttelenség száma. Ezeknek a fölkeresése, ezeknek az egyházi életbe való bekapcsolása kell, hogy a legfontosabb feladatunk legyen. Mi igyekszünk csekély erőnkhez képest mindent elkövetni e téren. Így rendszeresítettünk körzeti bibliórákat a város minden kerüle-

tében, sajnos, az eredmény nem volt kielégítő. Ezt a célt akarja szolgálni évente kétszer e kis füzet, mely bekopogtat minden hívünk ajtaján és ennek a célnak szolgálatába kell állítanunk minden belmissziói egyesületünket, elsősorban nőegyletünket, mely a közelmúltban megválasztott új vezetőségével, úgy látjuk, új életet fog kezdeni Isten segítségével!

Püspök urunk a kerületi gyűlésen templomunkban megjelölte az irányt: áldozatos szórványmunkát kíván minden hívtől. A mi feladatunk és munkánk e téren aránylag könnyű, területi szórványunk aránylag kicsiny, gondozását már fölveltük, de teljesítenünk kell kötelességünket a lelki szórványban élők iránt is, összefogni társadalmi és anyagi különbség nélkül minden hittestvérünket, meggyőzni a kishitűeket, kételkedőket és hitetleneket, gyámolítani az elesetteket. A Mindenhatónak véghetetlen segítségével ez sikerülni is fog, ha nem felejtjük el költő testvérünk intó szavait:

„Csak el ne engedjük egymás kezét!”

Dr. ENGEL RUDOLF,
egyházfelügyelő.

Lelkész jelentése az 1943. évről

Ha megharsan a kürt a városban, nem riad-e meg a nép? — kérdezi Amos próféta mintegy kétezerhatszáz esztendővel ezelőtt övéitől. Kérdésére ébredezni kezdett a szunnyadó lelkiismeret. A környező nagy nemzetek ijesztő hadmozdulatokkal kerülgették a városokat és az ő kis országukra is szemet vetettek. Bizony megriadt a nép szíve, ha az ellenség

közeledtére zengésbe kezdett a harci kürt.

Azóta közel három évezred telt el. Tökéletesedtek az eszközök, de az ember változatlan maradt. Ha megszólal a huszadik század félelmetesen üvöltő kürtje: a sziréna, nem riad-e meg a nép? Ma ép úgy vész és pusztulás fenyegeti az országokat, a népeket, a városokat. Városunkat, házunkat

és életünket. Olyan esztendőből jövünk, amelynek minden reggelen és minden éjszakáján készen kellett lennünk rá, hogy megszólaljon a kürt. Az a kürt, melynek zengése Ámostól maig üvöltéssé torzult. Bizonytalanság ébresztett és bizonytalanság altatott el. Féketvesztett erők tomboltak az ég négy táján. Egyre megrázóbb jelenetek játszódtak le látóhatárunk messzi peremén. A háború kiszámíthatatlan játéka nem egy várost, a világnak nem egy virágzó sarkát semmisítette meg. Csoda-e, ha féltő aggódással remegtünk hazánkért, városunkért, benne szeretteinkért és magunkért?

Ámde a bizonytalanságok között volt, van és lesz egy bizonyosság. Ámos próféta ezt így fejezi ki: „Vajjon lehet-e baj a városban, amit nem az Úr szerezne?” (Ámos 3, 6.) Nem a vak szerencse és a véletlen dolga a pusztulás és a megtartás. Hogy vagyunk, hogy az Úr egy álló esztendő pusztító háborúján keresztül megőrzött, azért neki mondunk hálát és dicséretet. Nem bocsátott ránk bajt és megsemmisítő pusztulást s mi magasztaljuk Őt érte.

Minden az Úrtól jön: a fenytés, az egy érteleme jutás, a siker, az előmenetel, minden: „Titeket választottalak magamnak, azért büntetlek meg, titeket minden gonoszagtokért. Vajjon járnak-e ketten együtt, ha nem egyeztek meg egymással? Ordít-e az oroszlan az erdőben, ha nincs mit ragadoznia? Hallatja-e hangját barlangjából a kölyökorszlan, ha semmit sem fogott? Törbe esik-e a madár a földön, ha nincs tör vetve neki? Felpattan-e a tör

a földről, ha fogni nem fogott?” (Ámos 3, 2—5.)

Életünkkel, szeretteinkkel, javainkkal teljesen az Úr kezében tudjuk magunkat. Bizakodva fohászunk hát, hogy igéjével és Szentlelkével indítson bennünket igaz töredelemre és bűnbánatra. Vajjon egyébként elkerülhetjük-e a fenytést, hogy „bajt szerezzen” ellenünk?

A mult esztendővel való számításunknál minden egyes napnak a története az Úr megtartó kegyelmét hirdeti.

1. Általános.

Az elmúlt esztendőben az Úr nemcsak hogy megtartott, de még gyarapodást is adott.

Május 6-án érkezett meg püspök urunk leirata, melyben arról értesített, hogy egyházközségünknek három év óta ismételtlen előterjesztett kérelme gyülekezetünknel második államilag díjazott vallásitanító-lelkészi állás megszervezése iránt a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 105.914/VI. I/1943. szám alatt kelt engedélyező rendelete folytán kedvező elintéztést nyert. A püspök úr 1943 május hó 10-én 830-8/XV/1943. szám alatt kelt leiratával az újonnan szervezett hitoktatói állásra május 15-iki hatállyal Krecksák Kálmán kisújszállási missziói segédlelkészt nevezte ki, aki állását a fenti napon el is foglalta.

A mult évet egyházközségünk igen súlyos anyagi helyzetben kezdte el. Az általános viszonyok, a pénz értékének változása, a háborús nehézségek következtében szükségessé vált gazdasági ügyvitelünk teljes átrendezése. Ez a közel félesztendőt igénybe vevő fáradozás igen szép eredményhez vezetett. Az egyház vi-

lági vezetőinek, az adó- és pénzügyi bizottságnak lelkiismeretes munkája, valamint néhány buzgó egyháztagunk önkéntes megajánlása folytán egyházközségünk anyagi egyensúlya az év harmadik negyedére teljesen helyreállt. Sőt, emellett az adakozás is tetemesen megnövekedett. Különböző célokra a lelkészi hivatalhoz az 1942-ik évi 1865 pengővel szemben 1943-ban 6341 pengő folyt be, vagyis az előző év adakozásának majdnem négyszerese.

Március 24-én esperes urunk látogatta meg gyülekezetünket. Megszemlélte a kenyériskolát, felülvizsgálta a lelkészi hivatalt és ellenőrző látogatásokat tett a hittanórákon. A délelőtt folyamán pedig elemi iskolánkban is hosszabban időzött. A látottakon teljes megelégedését fejezte ki.

Dr. Engel Rudolf egyházközségi felügyelőnk kezdeményezésére egyházközségünk háztartásának kellő módon való kiépítése, valamint a tisztviselői munkakörök elhatárolása céljából a miskolci ügyrend, valamint Oelschläger István másodfelügyelőnek még 1938 előtt készített és most már érvényét veszített ügyrend tekintetbe vételével az elnökség új ügyrendet állított össze. Ezt az egyháztanács őszi ülészakájában letárgyalta. Az új ügyrend, melyet elsősorban dr. Engel Rudolf egyházközségi felügyelő fáradhatatlan úgyszeretetének köszönhetünk, közgyűlési és egyházfőhatósági jóváhagyás után lép érvényre. — Sohlmann Gyula másodfelügyelő indítványára mult évi rendes közgyűlésünk a német istentiszteletek liturgikus gazdagítását határozta el. E szerint az első oltári szolgálatban elmondásra kerül az apostoli hitvallás, az Úr

imája a befejező oltári szolgálatban nyer helyet és a magyar istentiszteletek mintájára a befejező ének mindig az „Ach bleib mit deiner Gnade” kezdetű egyházi ének.

Szóránymunkánkat a mult évben is folytattuk. A szepsi és luciabányai testvéreink gondozásához mult év őszétől a Tornán élő evangélikus testvéreink lelki ellátását is elvállaltuk. — Istentiszteleteket négyszer tartunk. Szepsiben és Luciabányán. A hitoktatást kéthetenként két órában végezzük Szepsiben.

A Tiszai Evangélikus Egyházkerület évi rendes közgyűlését augusztus 31-én és szeptember 1-én városunkban tartotta. A fel-emelő ünnepségekről a helyi sajtó és gyülekezeti értesítőnk is kimerítően emlékezett meg. Ez alkalommal a kerületi Luther Szövetség és a Gyámintézet vallásos estet rendezett a templomban. Ezen dr. Weiszer Elek miskolci vallásitanító lelkész hirdette az igét. Előadást dr. Váczy Elemér, a Luther Szövetség országos igazgatója tartott. A gyűlés megrendezéséért a kerületi elnökség meleg szavakban fejezte ki köszönetét és elismerését.

November 7-én a gyülekezet régi kívánsága teljesült. Ezen a napon avattuk fel boldogemlékű Greguss Gyula lelkésznek a köztemetőben lévő sírhelyén emelt síremléket. Ezen a felemelő kegyeletes ünnepségen nagy számban vettek részt a gyülekezet tagjai és az elhunyt lelkész tisztelői.

November 21-én nagy érdeklődés mellett alakult meg a testvér református egyházzal karöltve a protestáns szellemi és fizikai munkások egyesülete: az evangéliumi munkásszövetség. — Evangélikus

részről Várady Lajos csepeli lelkész volt jelen a zászlóbontásnál. A délelőtti istentiszteleten az igét ugyancsak ő hirdette. A szövetség alapszabályszerű megalakulása a közeljövőben történik meg.

A m. kir. igazságügyminiszter a lelkészt 1943 április 27-én 26.546/1943-VI/I. M. számú okmányával a fiatalokorúak kassai felügyelő hatóságának tagjává nevezte ki.

A püspök úr 1943 május hó 4-én kelt 719-3/VIII. c./1943 számú leiratával egyházunknak a leventemozgalom munkájába szervezteszerűleg való bekapcsolódása érdekében az egyház képviselővel a kassai hadosztálynál és hadtestnél a lelkészt bízta meg.

Május 14-én az aszódi leánynevelő intézet kiránduló csoportja két napra városunkba érkezett. Ez alkalomból az evangélikus leánynevelő intézet tagjainak bemutattuk városunk egyháztörténeti, nemzeti és kulturális emlékeit, valamint természeti szépségeit.

Május 13-án a Felvidéki Nemzetpolitikai Társaság rendezésében Sexty Zoltán vallástanító lelkész figyelemreméltó előadást tartott a bukaresti magyarok életéről. Az előadásban vázolta az ott élő magyar szórványsorsot és beszámolt nyolc esztendősi lelkipásztori tapasztalatairól a román fővárosban. Ezt az előadást a „Láthatár” egész terjedelmében leközölte.

A lelkész szeptember 16-án a hegyaljai egyházmegye lelkészértekezletén Diósgyőrött előadást tartott. Szeptember 16-án és 17-én Nyíregyházán szolgált evangélikus napok keretében igehirdetéssel és asszonyok konferenciáin tartott előadással. Október 10-én Sajokázán Túrmezei Erzsébet köl-

tészeteről adott elő vallásos est keretében. Részt vett a kerület négynapos nyíregyházi lelkész-evangélizációján. Merényi Gyuláról, városunk és egyházunk jeles fiáról, valamint költészeteről megemlékezést írt. Ezt az „Uj Magyar Museum” közölte le. Merényi Gyuláról a kassai rádióban és a Szepesi Szövetség rendezésében Budapesten november 14-én tartott előadást. Putnokon december 8-án adventi vallásos est keretében előadást tartott. Karácsonyra 26 egyházi beszédét könyvalakban adta ki.

2. Személyi változások.

Egyháztanácsosaink sorából magához szólította az Úr Kóhalmi Brandó, Szadovszky János és Hladky János testvéreinket. Dr. Aczél Miklós ügyészünk Abaújszántóra nyert kinevezése folytán vált meg tisztségétől. Rónay László számvevő, Földes Gyula és Molnár Endre egyháztanácsosok lemondtak tisztségükről. Mikler A. presbiter tb. gondnok a számvizsgáló és az adóügyi bizottság elnöke előrehaladott korára való tekintettel ugyancsak megvált elnöki tisztségeitől. Helyébe a közgyűlés az adóügyi bizottság élére Meskó I. presb.tert, a számvizsgáló bizottság élére pedig Maurer Károly tb. gondnokot választotta meg. Dr. Förster Lajos presbiter az egyházmegyei gyámintézet világi elnöki tisztségére való megválasztása folytán egyházközsé-

BARCS SÁNDOR

cukrász

Kassa, Szathmáry Gy.-u. 36

TELEFON: 37-78

günk gyámintézeti elnöki tisztségéről lemondott, helyébe a gyámintézeti közgyűlés vitéz Öry Ferenc egyháztanácsost választotta meg. Szendrey Pálma diakonissza testvér családjában beállott haláleset miatt augusztus 1-vel eltávozott gyülekezőnkől. Helyébe az anyaház Mátéffy Ilonka diakonissza testvért küldte ki október 15-vel. Ébrey Erzsébet kiségitő munkaerő a lelkészi hivatalnál betöltött munkakörétől augusztus 1-vel megvált és állami állást vállalt. Helyét augusztus 1-től december 15-ig Butala Erzsébet foglalta el, aki december hóban férjhez ment és így a munkakört tovább nem tölthette be. December 15-ike óta Lesch Margit nyert alkalmazást a lelkészi hivatalnál. Itt térek ki arra is, hogy az egyházközségünknel szervezett államsegélyes segédlelkészi állás a múlt évben is lelkészhiány miatt betöltetlen volt. Bízunk benne, hogy ez az állás is a gyülekezőnkől induló ifjú Timóteussal betöltésre kerül.

3. Politikai élet.

Az egész év folyamán változatlan erővel dúló háborúk súlyát gyülekezetünk is fájdalmasan érezte. A harcok kegyetlensége több nőtestvérünkre borított özvegyi fátyolt és kisgyermeküket árvaságra juttatta. Meleg testvéri szeretettel osztozunk gyászukban és Isten atyai gondviselésébe ajánljuk őket.

MOTOR GARAGE

GÉPJÁRÓMŰ JAVÍTÓ ÜZEM

KASSA, Jókai-utca 4

TELEFON: 32-16

November első heteiben nagyszabású ünnepek színhelye volt városunk. „Kassa hazatért” jelmonddal 1938 nov. 11-ikének ötödik évfordulóját ünnepeltük meg. Felemelő, országos megnyilatkozások és gyűlések keretében fejezte ki a város lakossága hazatérésén érzett örömét. Az öt év munkájáról gazdag anyagot tartalmazó kiállítások tettek bizonyosságot. Ezek közül a képzőművészeti kiállítást dr. Ruttkay György városi tanácsnok presbiter testvérünk, az erdészeti kiállítást pedig Pauksch Pál városi tanácsnok hitestvérünk rendezte. A november 11-iki ünnepeken Kállay Miklós miniszterelnök úr szólott, akit a

WIKO

- ez a szó ma már fogalomává vált a nyomtatványrendelő körök előtt! - Nincs a nyomtatóiparnak olyan területe, melyben ne a legszebbet, a legtökéletesebbet, a legpontosabbat készítené elsőrangú, nagy gyakorlattal rendelkező szakemberek vezetése mellett a

WIKO

kormány több tagja kísért el Kasára. Városunkat az ünnepekkel kapcsolatban Túróczy Zoltán püspök urunk meglehetősen levélben üdvözölte. Ugyanennek a napnak délutánján cserkészcsapatunk, a 219. számú Alvinczy Péter fiú-cserkészcsapat iskolánk nagytermében jól sikerült emlékünnepet rendezett.

4. Belmisszió. Istentiszteletek.

Isten segédelmével a múlt évben is megtarthattuk valamennyi üdvörténeti, egyháztörténeti és nemzeti ünnepünket. Hétköznapokon a bőjti és ádventi időben, valamint a nagyhéten és a reformáció hetében tartottunk esti istentiszteleteket, illetve vallásos esteket. A pünkösdi előtti héten pedig országos rend szerint június 7-től 13-ig bűnbánati hét keretében esti istentiszteleteket tartottunk. A helybeli fiúnevelő intézetben és állami kórházban is rendszeresen voltak istentiszteletek. Ezeknek nagy részét Margócsy Aladár ny. lelkész tb. főesperes látta el, amiért neki e helyütt is meleg köszönetemet fejezem ki. A helybeli zöldkeresztes intézet növendékei részére bibliai órákat rendszeresített az igazgatóság. Itt és a kereskedelmi főiskolán évnvítő és évváró istentiszteleteket tartottunk. A reformáció hetét a testvér református egyházzal közösen ünnepeltük meg és az istentiszteleteket egész héten át felváltva tartottuk a két templomban. A már említett szórványistentiszteletek mellett gyülekezetünk tagjai részére minden szerdán este bibliai órát tartottunk iskolaépületünk nagytermében. Az ifjúság részére vasárnap reggel Sexty Zoltán vallástanító lelkész ifjúsági istentiszteletet a

középiszkolás ifjúságnak és Krecsák Kálmán vallástanító lelkész vasárnapi iskolát tartott az elemi iskolás növendékek számára. Külön megemlítendő még az énekári munka is. Ezt nagy fáradsággal és türelemmel Imolai Zoltán kántor-tanítónk vezette. Munkájának eredményes voltát bizonyítják azok a felemelő karénekek, melyek istentiszteleteinken hangzottak el nagyobb ünnepeinken. Az esztendő második felében a tanulóifjúsággal is énekári próbákat kezdett. Az ifjúság karácsony első ünnepén maradó élményt jelentő kánont énekelt el.

Belmissziói szerveink között sorrendben óvodánk az első. Vezetője Simon Berta. Növendékek létszáma: 35. Május 23-án szépen sikerült Anyák napját rendeztek. A szereplő kis óvodások: Hulej Dezső, Petrválszky Oszkár, Ráczy Péter, Miklóssy Éva, Kunay Laci, Ferenczy Kató, Fidor Marika, Grigely Baba, Kovács Ildikó, Zathureczky Ily, Sziklay Zsuzsi, Gábor Laci, Varga Józsi, Tóth Pali, Zenovitz Olga, Schulek Vilma és Deésy Pista meleg sikert arattak.

Az elemi iskolánk növendékeinek száma: 87, ebből fiú 41, leány 46, evangélikus 65, református 19, katolikus 3. Az alsó két osztályban a tanítást Strauch Friderika, a felső két osztályban Imolai Zoltán tanerő végzi. Március 10-én dr. Kléry János kir. tanfelügyelő látogatta meg iskolánkat. Vizsgálata után teljes megelégedésének adott kifejezést. Március 14-én szabadságünnepet rendezett az iskola. Imolai Zoltán vezetésével közreműködött az ifjúság karénekekkel. Sexty Zoltán vallástanító lelkész mondotta az ünnepi beszédet. Kossuth La-

jos, Császár Magda és Egey Zoltán szépen betanított szavalatokat mondtak el. — Május 16-án Anyák napját rendezett az iskola. A tanerők igen szép munkát végeztek ezzel az ünnepélyvel. Az iskolás gyermekek: Hegyessy Gyula, Idrányi Tamás, Schulek Mátyás, Császár Magda, Rónay Lujzi, Zsolczer Gizella, Borcsiczky Margit, Grohregin Hilda, Hornyák Krisztina, Jakab Katalin, Kuzma Ilona, Szakmáry Enikő, Szombathy Vilma, Münnich Éva, Rupp Sári, Bittó János, Egey Zoltán, Holéczy Lóránt, Horvay József, Zenovitz Ottó, Schulek Mátyás, Majczinger György, Szerdahelyi Dénes, Zenovitz Olga, Lóránt László, Schulek Vilma, Miklóssy Gábor, Hácsik Ibolya, Ribárszky Magda, Vozár Adél, Bodnár Edit, Habina Ilona, Kováts Anna, Litvay Gizella, Lux Zsuzsa, Majczinger Emmi, Maklárty Kati, Sulyk Margit, Gréser Ernő, Preiner Tibor, Homola György, Kún Gábor, Tóth Zoltán, Borcsiczky Laci, Szitányi Emil és Zsolczer József megindító jeleneteket, szavalatokat, bájos táncokat mutattak be és lejtettek a nagyszámú hallgatóközönség előtt.

A kenyériskola 1943-ban január 11-én kezdődött és március 15-én ért véget. Növendékeink száma: 46, bevétele: 596 pengő 50 fillér, kiadása: 418 pengő 76 fillér, készpénzmaradványa: 177 pengő 74 fillér. — Bibliai magyarázatokat Margócsy Aladár főesperes tartott. Igen szép eredménnyel vizsgáltak a kenyériskolás növendékek a záróünnepségen. A főesperes urat itt kifejtett munkálkodásáért meleg köszönet illeti.

A kiosztás munkáit végezték: Báró Amelin Guidoné, Prihradny Lúdia, Maurer Irma, Pálma test-

vér, Murányi Endréné, Hannek Ludmilla, Simon Berta, Ébrey Erzsébet, Zala Dezsőné, Pauksch Etelka, Szuravay Kató, Binder Márta, Kmetz Etelka, Taraszovits Márta, Pribelszky Ilona. Minder közreműködő eredményes és dicsőretre méltó munkát végzett.

A hitoktatást a lelkészek végezték. A nem kebelbeli elemi iskolákban május 15-ig a lelkész tanított heti 6 órában. Május 15-től Krecsák Kálmán vallástanító lelkész vette át ezeknek a hitoktatását. Evangélikus elemi iskolánkban a tanerők látták el a hitoktatást. A középiskolákban Sexty Zoltán vallástanító lelkész működött, aki a Diákszövetségnek is elnöke. Sexty Zoltán vallástanító lelkész heti 24 órában a középiskolás ifjúsággal foglalkozik. Növendékeinek száma: 144; ebből 73 fiú és 71 leány. Krecsák Kálmán heti 21 órában tanítja a nemkebelbeli elemi iskolák, a két fiúpolgári, a gépipari középiskola és a tanonciskola növendékeit. Növendékeinek száma: 137. A Luther Szövetség ifjúsági csoportjának elnöke. Szendrey Pálma, majd Mátéffy Ilonka diakonissza testvérekkel együtt közreműködött a Diákszövetségben is. Február 28-án a Diákszövetség leánytagozata igen jól sikerült műsoros délutánt rendezett a kenyériskola céljaira. Április 15-én bemutatta a Diákszövetség Sexty Kálmán: „Tékozló fiú” című színművét. Az előadó gárda Sexty Zoltán vallástanító vezetésével, és pedig Cselvár Gábor, Vaniek Magda, Glósz Pál, Répássy János, Binder Márta, Gulyás Katalin, Sztehlo Mátyás, Olcznói Mariann, Piller Kámilló, Flachbarth Vilmos, Ellevényi Zoltán, Gajdos Pál, Bisztriczky László, Péter Attila, Búza Iza-

bella, Horváth Zsuzsa, Reczeg Olga, Szurovy Katalin — Zsolczer Józsefné zenei közreműködésével — tudása legjavát adta. — Október 31-én a Schalkház nagyszálló dísztermében „Az új reformáció” című színművét mutatták be. — Sexty Zoltán vallástanító lelkész ez alkalommal is szép munkát végzett. A szereplők: Csellár Gábor, Binder Márta, Gajdos István, Majczinger Gabriella, Litvay Ilona, Gulyás Katalin, Horváth Magda, Sztehlo Mátyás, Vlcsek József, Materny Gyula, Ponevács János, Vály Gyula, Kresztyankó Tibor, Szurovy Gyula, Pauksch Etelka, Bialkó László, Horvay József és Münnich Éva feladatukat dicsőrepre méltóan oldották meg.

Márc. 23-tól 25-ig a leányifjúság részére a lelkész, Pálma testvér, Sexty Zoltán vallástanító lelkész és Güttler Vilmos deáktéri lelkész közreműködésével csendes napok voltak. A fiúifjúság számára április 8-tól 10-ig Koren Emil ungvári lelkész, dr. Sziklay László főiskolai tanársegéd, Pálma testvér, Sexty Zoltán és a lelkész közreműködésével voltak húsvéti csendes napok.

A „Czobor Erzsébet” leánycserkészcsapat február 7-én fennállásának ötödik évfordulóját ünnepelte cserkészdelután keretében. A műsor Ébrey Erzsébet, vezető, megnyitó szavaival kezdődött el. A hangulatos műsorban közreműködtek: Bullner Jolán, Gobonya Luiza, Dobó Emília, Pribel-szky Ilona, Flachbarth Márta, Pónya Stefánia, Bartus Ila, Horvay Mária, Litvay Ilona, Ébrey Ilona. — Március 7-én fogadalomtételre gyülekezett össze a csapat otthonában. Július elején végül kéthetes táborozást rendezett az Ottilián.

A 219. számú „Alvinczy Péter” fiúcserkészcsapat márc. 7-én műsoros cserkészdelutánt rendezett. A csapat parancsnoka a lelkész. Helyettesei Petrvalszky Antal és Szutórisz Tibor, pénztárosa Flachbarth Vilmos. A cserkészdelutánon Petrvalszky Antal, Csellár Gábor, Czil Igor, Jancsik Tibor, Kocsik Gábor, Répássy János, Gaáli Antal, Flachbarth Vilmos, Kocsiscsák Ferenc, Csehvala József, Horváth Tibor, Glósz Pál, Piller Kamilló, Kárbonyik István szerepeltek igen szép sikerrel. A csapat a múlt évben több kisebb kirándulást rendezett a környékre. Július elején a Szádelői völgyben kéthetes táborozása volt. Ez alkalommal a lelkész július 11-én a táborban szabadtéri istentiszteletet tartott a csapat és a gyermekek szüleinek jelenlétében. November 11-én hazafias ünnepet rendeztek és a decemberi karácsonyi vásáron is kitűnt a csapat fegyelmezett és szolgálatrakész magatartásával.

A keresztyén ifjúsági egyesület a múlt évben sem működött.

A keresztyén leányegyesület január 25-én feloszlott. Margócsy Aladárné lemondott elnöki tiszttségéről és vele együtt az egész tisztikar. — Helyébe sikerült dr. Schulek Tiborné táborigalesperes nejét megnyerni. Azóta ő gyűjti össze a leányokat heti összejöveteleikre.

MOHR GEDEON:

„Hirdetek néktek nagy örömet”

Egyházi beszédek gyűjteménye

Kapható 4- pengős árban
a lelkészi hivatalban

A Luther-kör különösebb tevékenységet nem fejtett ki.

A Bethesda Hajléktalanok Otthonában a gondozottak száma 30 és 6 munkás. Közülük 18 gyerek, 19 ev., 7 ref. és 4 katolikus. Van azonkívül még a 12 felnőtt között 4 öreg, munkaképtelen bennlakó is. Bevétele 15.342 P 09 fill., kiadása 14.277 P 94 fillért tett ki. Készpénzmaradvány 1943 december 31-én 1064 P 15 fillér és ingatlan vételére egy 8000 pengős adomány.

Az Evangélikus Diakonissza Nőegylet szeretet-munkáját a múlt évben is folytatta. Február 28-án vacsorát rendezett a társadalmi egyesületek székházában. Év közben megtartotta szokásos választmányi üléseit és közgyűléseit. Évi bevétele 6613 P 85 fillér, kiadása 3564 P 80 fillért tett ki. A múlt év őszén nemes dr. Farkas Józsefné lemondott elnöki tisztségéről. Hasonlóképpen mondott le ügyési tisztségéről dr. Farkas József egyháztanácsosunk is. Az elnöki tisztséget a nőegylet a múlt év végéig nem töltötte be. Szokásos karácsonyi vásárát december 4-én és 5-én tartotta meg a Társadalmi Egyesületek Munkaközösségének székházában. Ennek az igen jól sikerült karácsonyi vásárnak tiszta hozamából december 19-én 85 inséges testvérünk számára összejövetelt rendezett az iskola nagytermében. Itt kerültek

kiosztásra a pénz- és természetbeni segélyek. A természetbeni segélyezéseknél külön is említést érdemel dr. Förster Lajos nemeslelkű adománya, aki 100 méter-mázsa szenet bocsátott kiosztás céljából a nőegylet rendelkezésére.

A Luther Szövetség különösképpen kulturális téren fejtett ki tevékenységet. Március 31-én dr. Ruttkay György a kulturális szakosztály elnöke „Az igazi Dürer” címen vetített képes előadást tartott. Március 11-én Gömör János tb. felügyelő Csegey Gusztávról tartott érdekes előadást. Az őszi folyamán dr. Engel Rudolf egyházközségi felügyelő a szórványkérdésről tartott november 17-én általános érdeklődést keltő előadást, Dr. Schulek Tibor tábori alesperes október 15-én „A családi élet válsága”, nov. 23-án pedig „A keresztényesség válsága” címmel tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást. December második felében ifjúságunk a Luther Szövetség társadalmi célkitűzéseinek megvalósítására tömörült és december 28-án műsoros teadélután rendezett a Társadalmi Egyesületek Munkaközösségének székházában. A Luther Szövetség december 16-án vitaestet rendezett. Ezen vitéz Öry Lajos tartotta a vitabevezetőt, fölkért hozzászóló Sexty Zoltán volt. Időszerű kérdések kerültek megvitatásra.

5. Vallásos estek. Evangélic'ó.

Az év első felében január 3-tól 10-ig az Evangélikumi Szövetség keretében megtartottuk imahetűnket. Az egyházhívek részéről élénk érdeklődés nyilvánult meg az imaórák iránt.

A Luther Szövetség rendezésében február 21-én vallásos est

Adriányi és Markó, Kassa
VAS- ÉS SZÉNNAGYKERESKEDÉS

Vasüzlet:

Fő utca 1 szám - Telefon: 27-40

Szénüzlet:

Kossuth Lajos-u. 21 - Tel.: 26-79

volt a vármegyeháza dísztermében. Dr. Reök Iván budapesti sebész-főorvos tartott előadást „Hihet-e a modern ember?” címmel. A nagyszámú érdeklődő közönség lelki épüléssel hallgatta végig az érdekes előadást. Az esten Jávorszky Anna egyetemi hallgató Reményik, Ady és Túrmezey verseiből adott elő. — Augusztus 18-án messziről jött vendégei voltak gyülekezetünknek. Ezen a napon vallásos est keretében dr. Saarisalo Ábel helsinki egyetemi tanár időszerű kérdésekről beszélt. Molnár Rudolfné Elmi Helkiő két finn dalát énekelte el. Molnár Rudolf lelkész tartalmas beszámolót mondott a finn-magyar kapcsolatokról. — Október 31-én a testvér református egyházzal karöltve közös protestáns nagygyűlés volt a Schalkház - szálló dísztermében. Rendkívülj érdeklődés nyilvánult meg az est, valamint kiváló előadója, dr. Karácsony Sándor debreceni egyetemi tanár ünnepi beszéde iránt.

6. Közigazgatás.

Lelkészi hivatalunk 749 ügydarabot intézett el az elmúlt évben. Volt 4 presbiteri ülés és a rendes évi közgyűlés. Egy gyámintézeti és egy Luther-szövetségi közgyűlés. Főbb határozatok a következők: Az október 6-án tartott presbiteri ülés elhatározta a templomtelek és a Luther-utca 25. számú ház között lévő falirészen légmentes célokra szolgáló átó készítését. — A november 23-iki presbiteri ülés elhatározta az orgona alapos megjavítását. Ugyanez az ülés a helybeli protestáns katonai egyháznak a maga részéről vasárnaponként reggel fél 8-tól fél 9-ig átengedte a templom használatát istentiszteletj célokra.

Az október 6-án tartott presbiteri ülés jóváhagyta a „Bethesda Hájléktalanok Otthona” alapszabályát.

Gyámintézetünk tőkéje: 174 P 38 fillér. A felsőbb egyházi gyámintézeteknek beküldtünk 718 P 80 fillért. 200 pengőt a következőképen osztottunk el: 100 pengőtől a luciabányai szórványtestvéreink számára énekeskönyveket szereztünk be, a „Bethesda” és a szegény gyermekek tankönyvbesszerzése céljaira 50—50 pengőt fordítottunk. Tőkésítésre 18 pengő 65 fillér került.

7. Népmozgalmi adatok.

A keresztség szentségében részesült 51 gyermek. 26 fiú és 25 leány. Ezek között 6 gyerek életképtelenség miatt csak szükségkeresztségben részesült. — Konfirmált 35 gyermek. 18 fiú és 17 leány. Házasságot kötött 17 pár. Ezek közül 5 tiszta és 12 vegyes. Elhalálozott 46 egyháztag. 30 férfi és 16 nő. A legidősebb egy 85 éves férfi, a legfiatalabb egy néhány órát élt koraszülött leányka. Az Úr szent vacsoráival 1275-en éltek: 408 férfi és 852 nő. Hozzánk betértek 13-an, tőlünk kitértek hárman. A konfirmációi oktatást március 1-én kezdtük és június 2-án fejeztük be. Összesen 58 órát tartottunk. A konfirmációi vizsga június 4-én volt, a konfirmációi istentisztelet pedig másnap áldozócsütörtökön.

8. Indítványok.

Jelentésem végére érve indítványozom, hogy közgyűlésünk mondion köszönetet Túröczy Zoltán püspök úrnak támogató főpásztori szeretetért. Az ő támogatásának köszönhetjük második

államilag díjazott hitoktatói állásunk megszervezését.

A magam részéről pedig köszönetet mondok minden munkatársamnak. Az egyház anyagi ügyvitelében vezetőknél és közreműködőknek, az egyesületek vezetőinek, kedves kartársaimnak és mindenkinek, aki a múlt esz-

tendőben, a nehéz háborús időkben tanácsával, segítségével munkámat megkönnyítette. További megértő segítségüket kérve, ajánlom egyházunkat és gyülekezetünket, hazánkat és javainkat Isten megtartó kegyelmébe.

MOHR GEDEON

lelkész.

Az Evangélikus Diakonissza Nőegylet díszközgyűlése

Január 24-én tartotta nőegyesületünk tisztújító közgyűlését. Az egyesület tagjai nagy számban vettek rajta részt. Az újonnan választott tisztikar élére Markó Zoltánné, a nőegylet boldog emlékű elnökének, id. Oelschläger Lajosnének leánya került.

Az új elnököt Merényi Lajosné alelnök a következő szívből jövő szavakkal üdvözölte:

„Kedves Erzsike, szeretettel kérünk, hogy foglald el a megüresedett elnöki széket. És kérünk, vezesd a nőegyletünket azon az úton, amelyen a mi néhai, szeretve tisztelt elnöknőnk, a te édesanyád, elindított, hogy Egyházunknak és szép Hazánknak sok hasznára lehessünk.

Isten áldása kísérje munkádat!”

Dr. Hazslinszky Rezsőné, az egyelet jegyzője köszöntötte ezután az elnököt a következő meglehangú üdvözléssel:

„Kedves Erzsike! Örömtől meghatva állok eléd, újonnan megválasztott kedves elnökünk, hogy szívből köszöntselek a szeretet munkamezején, amelyen boldogult emlékű édesanyáddal, igen tisztelt nagynevű elnök-elődöddel évek hosszú során át együtt dolgozhattam. Imádságos lélekkel kérem Isten gazdag áldását el-

végzendő munkádra, hogy célkitűzéseid megvalósulhassanak s nemes hivatásodnak eleget tehess.”

Az üdvözlő szavak elhangzása után Markó Zoltánné elnök elmondotta székfoglaló beszédét. Ezt teljes terjedelmében ide iktatjuk:

„Igen tisztelt Közgyűlés!

Kedves evangélikus Testvéreim!

Bevallom nektek, hogy lámpalázam van, mint a kisdiaáknak a vizsgája előtt, ha arra gondolok, hogy a nagy bizalomnak, amelylyel engem megtiszteltetek, amikor a kassai evangélikus nőegylet elnöki állására felszólítottatok, eleget tudok-e tenni és nem csalódtok-e bennem?

Aggodalmaim között azonban úgy érzem, hogy boldogult édes jó Anyám, id. Oelschläger Lajosné úrnő, aki a 20 éves megszállás után újra életre keltette és megszervezte nőegyletünket, itt áll mellettem ebben a percben és biztat, bátorít, hogy iparkodjam én is legjobb lelkismerettel helytállni azon a megtisztelő helyen, amelyet évekkel ezelőtt Ő betöltött. Utóda: dr. Farkas Józsefné hittestvérünk kiváló egyénisége, hivatalos ügyek elintézésében megnyilatkozó érzéke, impulzív akaratereje és kitartó munkálko-

dása folytán a három esztendőn keresztül viselt elnöki minőségben nőgyeletünk felvirágoztatása terén hervadhatatlan érdemeket szerzett. Erről a helyről a magam, nőgyeletünk és valamennyiünk nevében meleg köszönetet mondok neki és kérem, hogy értékes egyéniségével bennünket továbbra is támogasson célkitűzésünkben.

Köszönöm nektek drága magyar asszonyaim, hogy eme értékes elődeim után rám gondoltatok ez alkalommal és midőn egyelőre ezt a megtszélő megbízatást elvállalom, ígérem nektek, hogy szívvel, lélekkel azon leszek, hogy evangélikus nőgyeletünk mint a múltban, a jelenben is betöltse nemes hivatását.

Ezekben a nehéz háborús időkben érzem, hogy kétszeresen súlyos és felelősségteljes feladatok előtt áll nőgyeletünk, de meg vagyok győződve, hogy a ti lelkes támogatástokkal eredményt fogunk elérni és minden nehézséget legyőzünk majd közös erővel. Osszetartás, szeretet, megértés legyen a jelszavunk!

Programomat a következő pontokban foglaltam össze:

1. Elsősorban azoknak a támogatására gondolok, akiket a mostani világháború sújtott azzal, hogy hozzátartozóit, támaszukat elvesztették.

2. Azután az elhagyatottaknak és elaggottaknak a felkarolása,

felsegítése a céлом, amire nagy anyagi támogatást kaptunk a nemrég elhunyt özv. B. n. der Ernőné úrnó hittestvérünk hagyatékával, amely módot nyújt majd a munkában elfáradt és arra rászorultaknak otthont nyújtani, amiért is evangélikus nőgyeletünk nevében a nemeslelkű adakozó emlékének szeretettel adózunk.

3. Szegény gyermekeink felruházása, ezekben a gondtelt időkben és a harctéren küzdő hős katonáink családtagjainak, valamint a Vöröskereszt egyesületének felsegítése gyűjtés, vagy esetleg ismerkedési teadélutánok, műkedvelői előadások és művelődési felolvasások jövedelméből valószínűleg meg.

4. Hálaival venném, ha nőgyeletünk lelkes tagjai kedves diakonissza nővérünkkel felváltva, segítségemre lennének az arra rászorultak anyagi viszonyainak lelkiismeretes kivizsgálásánál és az így nyert környezetanulmányok alapján azután a segélyezett családtagokat majd személyes látogatásokkal ellenőriznék.

Ezek lennének egyelőre elgondolásaim, amelyeknek keresztülviteléhez a ti lelkes támogatástokat kérem és azért előre is őszinte köszönetet mondok nektek.

Közös munkálkodásunkra Isten áldását és segítségét kérem!"

Az élénk tetszéssel fogadott székfoglaló beszéd után dr. Sztórisz Dezsőné mondott köszönetet az alelnökök nevében:

„Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Hálásan köszönöm a távollevő alelnöknő társaim nevében is megválasztásunkat. Ehhez a most meginduló nehéz munkánkhoz szeretettel kérem a nőgyelet összes tagjának támogatását, mert hiába van meg bennünk a munkakészség és ambíció, ha lépten-

VITÉZ SÁNDOR

könyv-, papír-, zenemű-
és írószerkereskedése

KASSA, Fő utca 75

Telefon 27-46 - Alapítva 1885

nyomon közönnyel és nemtörődömséggel találkozunk. A munka alól senki ki nem vonhatja magát, mert ez mindenkinek szent kötelessége Egyháza iránt. Különösen most fontos ez az összefogás, ebben a szörnyű világégésben, amikor oly sok hittestvérünk szűkölködik, sok segítő kézre van szükségünk, hogy egyesületünk kifejttesse áldásos működését.

Azért szeretettel hívunk minden nőegyleti tagot ebbe a közös munkatáborba, hogy vállvetve együtt dolgozhassunk Egyházunk és Hazánk boldogabb jövőjéért. Amikor ismételten megköszönöm a bizalmat, Isten gazdag áldását kérem egyesületünkre és annak minden egyes tagjára."

A díszközgyűlés imával és Luther diadalénekével fejeződött be.

Emlékezés Benczúr Gyulára születésének századik évfordulóján

Írta: teleki Zakariás Sándorné sz. Loósz Irén

Benczúr Gyula száz év előtt született. A festőművészet egyik jelese. Szíve-lelke telve volt jószággal-szerénységgel. — Hű volt művészetéhez, egyházához, hűséges volt magyar hazájához. A budapesti fasori evangélikus templom oltárképének 1910-ben való megfestésével áldozott művészetével, evangélikus vallásának.

Nagyon régi evangélikus családból származott Benczúr Gyula. Nagyatyja, Benczúr István és a Benczúrok sok őse evangélikus lelkész volt. Nagyanyja, férje halála után számos gyermekkel, csekély lelkész özvegyi nyugdíjjal maradt vissza. Vallásosságában, erős lelke szilárd hitével bízott abban, hogy Isten segítségével kiskorú gyermekeit főnevelheti. Köztük főleg József és Vilmos, ez utóbbi Benczúr Gyula édesapja, saját erejéből küzdötte fel magát tekintélyes állásba, sőt némi vagyont is szerzett. Mint akkoriban szokás volt, deákkorukban ők is jártak énekelni az evangélikus családokhoz, kik az énekesfiúkat asztaluknál szeretettel megvendégtették.

Benczúr Gyula apjának, Vilmosnak, is volt rajztehetsége. — Szabad óráiban szórakozásból és kedvtelésből virágmetszeteket készített. Orvos akart lenni, de miután ennek elérése hosszadalmas és költséges volt, a gyógyszerési pályát választotta. Nyíregyházán sikerült gyógyszerért szereznie.

Mután meleg kis otthont és családot óhajtott alapítani, elhátározta, hogy megnősül. Hitvesül, Kassáról, a házias nevelésű és nagyműveltségű Lasz gallner Paulinát választotta, aki szintén evangélikus családból származott. Nagyon boldog, békés életet éltek együtt, főleg amikor a jó Isten gyermekekkel áldotta meg őket. Két kis fiacskájuk, Géza és Gyula volt örömük és büszkeségük. Géza

„ÁRPÁD“ ecetüzem

Tulajdonos:

Várkony Elek hadirokkant

KASSA, Deák Ferenc-körút 21

Telefon: 32-03

Eladás nagyban és kicsinyben



Benczúr Gyula önarcképe. A firenzei uffizi-képtárban, a világhírű festőművészek arcképcsarnokában az eredetije.

volt az idősebbik, Gyula a család második gyermeke volt.

Verőfényes, ragyogó téli vasárnapon, 1844. január 28-án Nyíregyházán született Benczúr Gyula. A lakásukkal és gyógytárukkal szemben lévő templomba igyekvő néptömeg jóslólag mondogatta: „Vasárnapi gyermek, nagy ember lesz belőle!” És csodák csodája, a néphit valóra vált. — Gyula két éves korában került övével Nyíregyházáról Kassára. A Forgách-utcai Lasz gallner, most Aranyossy-házban lakott a nagy rokonság: Lasz gallner, Benczúr, Fiedler, Kóós, Schmidt, szemben a Szakmáry stb. A gyermekek mind, valamint Gyula is, az evangélikus iskolát látogatták.

A szülők a legáhitatosabb vallásosságban nevelték gyermekeiket. Étkezés előtt és után az asztal körül, összekulcsolt kézzel állva mondták el az asztali imát.

Vasárnap délelőttönként a sok rokon gyermek párosával, szép rendben vonult a Malom-utcai evangélikus templomba istentiszteletre. Mindenkük mellére egy amarantus virág volt tűzve, a ház kertjéből, hol egy téglavörösszínű, tölcsérvirágú bokor volt a Lasz gallner-család különlegessége.

Benczúrék már heten voltak testvérek, kiket végtelen gyöngéd szeretet fűzött egymáshoz. Ekkor nagy szomorúság érte a családot. A hatéves kis Árpád rövid betegség után, agyhártyagyulladásban meghalt. Gyula könnyek között rajzolt egy kis képet róla: a térdeplő kis Árpád összekulcsolt kezét nyújtja az ég felé, a felhőkből alászáll a halál hatalmas szárnyas angyala, hogy magával vigye őt. Az égből apró angyalfejek mosolyognak le kis társukra. A kassai evangélikus temetőben, a családi sírhelyen, enyhe hajlású dombtetőn, a Viczay-kripta mohos fala tövében, apró kőkoporsó síremléke van a kis Árpádnak.

Ezután Benczúr Gyula apja, régi vágyát megvalósítva, megszerezte a kassai Fő-utca nyugati oldalán fekvő, emeletes házat, mely a Rákóczi-ház déli szomszédja. Ennek a háznak később Benczúr Gyula maga is résztulajdonosa volt.

Innen indult ki Benczúr Gyula külföldi tanulmányaira, Münchenbe, a bajor fővárosba. Évenként azonban megátogatta szülőit, testvéreit. E házban lakott nővére Vilma, Loósz József kassai polgármesterhelyettes, városi tanácsos felesége, családjával. És ott lakott bátyja, Benczúr Gyula ügyvéd, Kassa város tiszti főügyésze, családjával, aki az evangélikus egyház felügyelője volt éveken át, és egészen haláláig buzgón vi-

selte e tisztségét. Későbbi időkben fia, Vilmos, az egyház presbitere volt.

Sok öröm, de rendkívül sok szomorúság fűződött a Benczúr-házhoz. Évek sora után, 1873 március 24-én a kasszai evangélikus templomban tartotta esküvőjét Benczúr Gyula, Max Linával, Gabriel Max, a híres bajor, müncheni festőművész nővérével. Teljes csöndben, mert Etelka, Gyula nővére, Éder Ödön ügyvéd és Kassa későbbi polgármesterének felesége, súlyos beteg volt. Az esküvő utáni nap estéjén villámcsapásként a bánat és fájdalom fellege nehezedett a családra. — Egyellen végzetes éjszaka kettős gyászba döntötte a családot. Kolerajárvány volt, Benczúr Gyula édesatyja hirtelen-váratlanul a kolera áldozata lett, és hajnali 3 órakor nemes szíve megszűnt dobogni. Atyja halálos ágyánál Gyula fogadalmat tett aggódó jó apjának, hogy Bélát, legkisebb öccsét atyjaként fölneveli, gondoskodik róla mindaddig, míg önálló keresetbez nem jut. Így jószágos atyjuk nyugodtan húnyta le szemét.

Bánatuk csak növekedett, mikor megtudták, hogy időközben, ugyanaz éjjel, éjfél előtt 11 órakor, tehát 4 órával előbb, Etelka nővérük is jobblétre szenderült. Így két temetés követte egymást, két szeretett tagjának elvesztése sította a családot. Míndkettő, utóbb szeretett édesanyjuk is, az evangélikus temetőben nyugszik. Szülőinek repkényfutotta síreléke, — kőszarkofág feliratos táblával — Gyula öccsének, Benczúr Bélának tervei alapján készült.

Ily szomorú körülmények között utazott vissza Münchenbe Benczúr Gyula feleségével és Béla öccsével. Atyjának tett foga-



Benczúr Gyula
oltárképe a budapesti fásori evangélikus templomban.

dalmához híven kiképezttette fivérét. Benczúr Béla műépítész, tájképfestő, utóbb a budapesti Iparművészeti Főiskola tanára lett.

Benczúr Gyula már Münchenben megalapozta jövőjét, nagy hírnévre tett szert külföldön is, kitüntetések, megrendeléseket nyert, majd II. Lajos bajor király, a müncheni festészeti akadémiához, melynek Benczúr maga is tanítványa volt, tanárnak nevezte ki. Míndezt feláldozta, — hazájáért való magyar érzületét és szíve vágyát követte, midőn Trefort Ágoston miniszter meghívására Budapesten a festészeti mesteriskola vezetését elvállalta. Így kiváltságos művészi tehetségét és

munkálkodását drága hazája javára szentelhetette.

Nagyon fájdalmasan hatott rá szeretett Kassájának elvesztése. Efőötti bánata erős szervezetét is meggyöngítette. Munkában keresett v. gasztalást, utolsó percéig dolgozott dollányi műtermében. 1920 július 16-án bekövetkezett haláláig nem vált meg ecsetjétől.

A magyar állam saját halottjának tekintette, de, miután felelése a Budapesten felajánlott díszsírhelyet — tekintve a művész szerénységét, — el nem fogadta, Benczúr Gyula Dollányban, a róla elnevezett Benczúrfalván emelt mauzoleumban nyugszik.

Benczúr Gyula a ragyogó színek mestere volt. Egyházi képeinek vallásos áhítata, történelmi

műveinek és alkotásainak rajongó magyar hazafisága, portréiban kora nagyjainak galériája, mitológiai és amorett képeinek gyermekibűbája és humora teszik művészetét örökéletűvé.

Gyermekkora óta szívébe oltott vallásossága adta meg életének derűjét, képeinek lenyűgöző hatását, művészetének, hitének törhetlen erejét.

1914-ben, az első világháború kitörésének hatása alatt festett aranysisakos, páncélos, biborpalástos önarcképét, így nevezte el:

„Isten velünk,
Ki ellenünk!”

Vallásos művei a legszebb evangélikus zsoltárt sugározzák:

„Erős vár a mi Istenünk!”

Ne féljetez azoktól, akik a testet ölik meg!

(Lukács ev. 12. 4.)

A körülöttünk tomboló vérzivatar, amely mind közelebb jut mihozzánk, nyugtalanságot, félelmet vált ki sokakból. A jövő bizonytalansága próbára teszi az idegeket. A képzelőerő szörnyűségekről beszél a még csak ezután bekövetkező borzalmakról. Szeretteink, otthonunk, városunk, ezeréves hazánk, sőt az egész európai kultúra és civilizáció végveszedelembé sodródásáról halunk, olvasunk nap-nap mellett.

Kétségkívül nehéz időket élünk. Talán olyan időket, amelyeket az európai ember még nem élt át. Mintha a pokol ezer ördöge szabadult volna Földünkre. Megértés, szeretet nincs többé! Gyűlöletben születik meg, megy végbe minden. Égő városok rőt fényénél, gyermekek, nők és ag-

gok pusztulása, millió és millió férfi halálhörgése közben lángbeűk villanak fel a láthatár peremén. A mene, tekell, ufarzín vésztyjóslló betűi.

Egy új világ vajúdása-é ez, vagy a spengleri jóslat valóra válása? Ennek az új világnak vérözönben kínban és a gyengébbek, a kis népek pusztulása árán kellé megszületnie? Vagy elaggott, kimerült és pusztulásra érett ez a mi világunk?

Ha valaha, úgy most nem szabad, nem lehet, hogy erőt vegyen ráitunk a kishitűség, a reménytelenség, a kétségbeesés minden életerőt, életkedvet elsorvasztó szelleme. Ha valaha, úgy most, amikor az ember világmegváltó koreszmék leple alatt fenevad

módjára dúl, pusztít és rombol, ne veszítsük el lelki nyugalmunkat és felemelt fővel nézzünk bizonytalan jövőnk elé.

* * *

Mit féltetek, óh kicsinyhitűek? (Máté ev. 8, 18—28.) Halljuk a feddő, buzdító szózatot kétezer év távlatából. A háborgó tengeren egy már-már süllyedő lélekvesztőn mondja ezt kétségbeeséstől remegő tanítványainak az Úr!

Az Úr szava nekünk is szól. Biznunk kell nekünk is az Isten megtartó kegyelmében.

* * *

A veszedelem, amely létünket fenyegeti, nem volt ismeretlen a múltban sem előttünk.

Mi magyarok átéltük a tatárjárás, a mohácsi vész minden szörnyűségeit, minden következményeivel. A szétszaggatott ország földjén egy katonai világhatalom, a török tette pusztasággá, koldussá, néptelessé e földi Kánaánt. És mégis itt vagyunk!

És ha szabad magunkról is beszélnünk, a mi evangélikus elődeink Istenben bízó reménységgel századok vérvíztarai közepette harcoltak a haza alkotmány- és vallásszabadságáért. — Kuruc szellemünk átélte a Caraffák és Kollonitsok nemzetgyilkoló korszakát. Fellángolt ez a szellem az 1848/49-ki szabadságharcban; velünk volt Trianon után kisebbségi életünkben. És így ma: „Meggogyva bár, de törve nem, — él nemzet e hazán”.

* * *

Az egyházi év böjti időszaka — ha valaha úgy ebben az évben — bűnbánatra int mindnyájunkat. „Alázzátok meg tehát magatokat Istennek hatalmas keze alatt, hogy felmossa szétlalion titeket annakidején. Minden gondo-

tokat óráá vessétek, mert neki gondja van reátok.” (Péter I. 5, 6—7.)

És mindenekfelett biztatok az Úrban. Ne féljeteK. „Semmj felől ne aggódjatok, hanem imádságokban és könyörgésekben minden alkalommal hálaadással tárjátok fel kívánságotokat Isten előtt. És az Istennek békessége, mely minden értelmet felülhalad, meg fogja őrizni szíveiteket és gondolataitokat a Krisztus Jézusban”. (Filippibeliekhez 4, 6—7.)

Boldog ember az, aki a kísértésben kitart, mert minekutána megpróbáltatott, elveszi az életnek koronáját, amit az Úr ígért az Őt félőknek”. (Jakab 1, 12.)

„Mert aki meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt; aki pedig elveszti az ő életét én érettem, megtalálja azt. Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de az ő lelkében kárt vall? Avagy micsoda váltságot adhat az ember az ő lelkéért?” (Márk 8, 34—35.)

* * *

Miként egykor elődeink, miként ma evangélikus finn testvéreink, bűnbánó, megtisztult bátor lélekkel nézzünk a bizonytalan jövő elé és biznunk Isten megtartó kegyelmében. „Mert a keresztől való beszéd boldonság ugyan azoknak, akik elvesznek; de nekünk, kik megtartatunk, Istennek ereje.” (Kor. I. 1.18.)

GOMORY JÁNOS

tb. egyházközségi felügyelő.

SZERETETTEL KÉRJUK KEDVES HIT-TESTVÉREINKET, hogy gyülekezeti lapunk terjesztését tegyék lelkiismereti kötelességükké olyan egyháztagjaink között, akiknek tudomásuk, vagy felfévésiük szerint nem igen volt módunkban azt eljuttatni.

Gyámintézet

„Az elvesztettet megkeresem, az elűzöttet visszahozom, a megtörtöttet kötözgetem, a beteget erősítem.”

Ezékiel könyve 34, 16.

Immár több, mint 100 esztendeje annak, hogy a Gusztáv Adolf Egyesület megalakult s több, mint 80 éve indult munkára a magyarországi Gusztáv Adolf Gyámintézet áldásos tevékenysége. Vanak, akik a gyámintézet munkáját csak abban látják, hogy az egyes gyülekezetek fáradhatatlan vándorgyűjtői adakozásra szólítják fel az egyháztagokat s úgy vélik, hogy a gyámintézet csak jól megszervezett gyűjtőtársaság, amely éppen a hős svéd király nevét választotta a hangzatoság kedvéért.

Pedig nagy és magasztos célt igyekszik betölteni a gyámintézet, mert olyan evangélikus hitrokonoknak, akik számuk elégtelensége folytán saját erejükből gyülekezetté szervezkedni nem tudnak, valamint az olyan gyülekezeteknek, amelyek egyházuk, iskolájuk, stb. fenntartásához a szükséges anyagiakkal teljes mértékben nem rendelkeznek, — de máshonnan sem számíthatnak segílyre —, anyagi támogatásban részesíti. Felkarolja az arra rászorult anyagilag gyöngé, de a hitélet terén annál gazdagabb munkaprogramot maguk elé tűző egyházakat, különös figyelemmel és szeretettel kísérve a szóránymezőket és ezek minden egyes tagjának lelkj szükségletét.

Ha 80 s egynehány év áldásdús munkáját végigtekintjük, látjuk az evangélikus templomok egész sorát, amelyek talán soha nem

épültek volna fel, — olvashatók sok gyülekezetnek a nevét, amelyeket iskolához juttatott —, számbavehetnők a harangoknak sokaságát, amelyek a gyámintézet segítségével kerültek egy-egy templom tornyába —, tudomást szerezhetnénk az árvaházokról, amelyeket létesített s a számtalan énekes- és imakönyvről, úrvacsorai és kereszteségi kegyzerről stb. stb., amelyeket a gyámintézet szeretettel adott az arra rászorultak részére.

A gyámintézet munkáját az egyházért végzi, nem keresi a dí-

Nőegyleti teadélután

— Nőegyletünk hosszabb idő után f. évi február 14-én ismét teadélutánt rendezett. Markó Zoltánné vezetésével a hölgygárda multjához híven igen szép munkát végzett. Dr. Engel Rudolf rk. egyetemi tanár, egyházközségi felügyelő tartott a teadélutánon előadást az északi evangélikus népek közt szerzett tapasztalatairól. Nagy élményt jelentett számára ezeknek a népeknek életével való megismerkedés. Az ott tapasztalható magas színvonalú műveltség evangélikus vallásuk következménye. Meglepő ezeknek a népeknek emelkedett szociális tudata. Más ez a nálunk ismeretes szociális mozgalmaknál. Nem hajlik sem a nemzetközi, sem a nemzeti szocializmus felé. Ereje abban van, hogy szintén az Evangéliumból táplálkozik. Ezért a legerősebb szocialisták is hűséges hazafiak és buzgó keresztyének. Minden tapasztalata között különösen mély hatással maradt lelkében egy Helsinkiben végigélt istentisztelet. Ezt finn lelkészek szabatos nyelvtudással három nyelven: finnül, észtil és magyarul tartották a három testvérnép résztvevői részére. Hatványozott erővel érintette őt ott a távoli északon az anyanyelvén végzett istentisztelet.

csőséget, nem számít az emberek magasztalására és dicsőítésére —, ellenkezőleg csak Istennek kíván szolgálni s így megmaradt és meg tudott maradni az anyaszentegyház szolgálatában. A kicsi és erőteljes evangélikus egyházak részére megnyugvást és bizodalmat jelent az a tudat, hogy van Gusztáv Adolf Gyámintézet, amely éppen a kicsinyekért és egyedülállókért dolgozik hivalkodás nélkül, de annál nagyobb eredményre.

Sok és nagy feladat megoldása vár még a gyámintézetre, mint pl. az elnyűtt énekeskönyvek pótlása, imakönyveknek minél nagyobb számban való szétosztása különösen a magukra hagyott szórványok evangélikus hívei között, napközi otthonok, kiseddóvók létesítése, ahol gyermekeink kicsi koruktól kezdve hallhassák az evangélium igaz tanait, — elaggott hitrokonaink otthonának létesítése stb.

Ezeknek a magasztos feladatoknak betöltése felelősséget is jelent egyúttal. A felelősség vállalásában pedig minden evangélikusnak részt kell kérnie és vennie! Álljunk evangélikus testvéreim mindannyian a gyámintézet rendelkezésére, nyujtsunk segítő kezünket, áldozunk anyagiakban és munkavállalásban, hogy mindazon célt, amelynek teljesítésére vállalkozott a gyámintézet, el is érhesse.

Kassa, 1944. febr. 21.

vitéz ÖRY FERENC,

a kassai evang. egyházközség
G. A. Gyámintézetének vil.
elnöke.

Egyházi tudósítók. énekeskönyvek ízléses kivitelben a WIKO nyomdai műintézetben, Kassa, Luther-utca 19 sz. alatt készülnek.

Pénzügyeink

legutóbbi őszi értesítőkben közölt beszámolásom óta a rendezett megállapodás kedvező képét mutatják. Illetékes egyházi szerveink a legnagyobb megértéssel, szaktudással és igyekezettel munkálkodtak azon, hogy pénzügyi helyzetünk egyensúlyát megteremtsek, s az a jövőre is biztosítsák, s az adott helyzethez viszonyítva a lehetőség szerint javítsák is. Legutóbbi zárszámadásunk és ezévi költségvetésünk alapján megállapítható, hogy ez a fáradozásuk sikerültnek mondható. A régi hátrálékok kérdését sikerült tisztáznunk, s ezek legnagyobb részét már be is hajtottuk. Rendeztük továbbá az Egyház egyéb természetű kinlevőségei kérdését is, amelyek részben a régi pénzügyi alapvető hiányosságaiából, részben pedig az Egyház különböző természetű követeléseiből (mint régi hagyományok, örökségek) származtak.

Pénzügyi bizottságunk az adóügyi bizottsággal karöltve az elmúlt hónapokban letárgyalta s megállapította egyháztagjainkat terhelő adóinkat is. Mint örvendetes tünetet közölhetem, hogy az adók felemelése nem vált szükségessé, az egyes egyháztagokat terhelő adók összegének megállapításánál inkább csak a kirívóbb ellentéteket és aránytalanságokat kellett rendezni. Az adóügyi és pénzügyi bizottság e kérdésben arra az álláspontra helyezkedett, hogy mindenki jövedelmi és kereseti viszonyának megfelelően, de emellett összes anyagi és egyéb kérdéseit figyelembe véve, a méltányosság elvei szerint ve-

gyen részt az egyház terhének viselésében.

Az ezévi adók kivetése már meg is történt, szigorúan a fenti elvek és az új Egyházközségi Szabályzat rendelkezéseinek figyelembevételével. Egyháztagjaink a vonatkozó kivetéseket, hátraléki kimutatásokat és fizetési felhívásokat már nagy részben meg is kapták, a továbbiak kézbesítése folyamatban van.

Egyháztagjaink részéről csak azt kérjük, méltányolják bizottságaink fáradhatatlan, önzetlen és pontos munkálkodását, legyenek meggyőződve arról, hogy az adó kivetésénél minden egyháztagunk összes figyelembevehető v. szonyait és körülményeit figyelembe vettük, másrésztől azonban figyelembe kellett vennünk a fennálló gazdasági nehézségeket, általános áremelkedéseket stb. is. Ha ezek mellett is el tudtuk érni azt, hogy az adókat emelnünk nem kellett, úgy ez magábanvéve óriási eredmény. Ezért arra kérjük egyháztagjainkat, hogy a kézbesítendő adókivetések ellen felesleges és meggondolatlan fellebbezésekkel ne éljenek, ne terheljék az adóügyi bizottságot és Egyházunk

egyéb szerveit felesleges munkával, a s fellebbezést csak akkor vegyék igénybe, ha arra tényleg komoly, alapos és méltánylást igénylő különös okuk van.

Pénzügyi helyzetünk ezidő szerinti rendezetősége azonban semmiesetre sem jelent azt, hogy most már mindenben megnyugodva, kényelmesen és télenül nézzünk a jövő e.ébe. Bzottságainknak továbbra is teljes odaadással és megfeszített erővel kell dolgozniuk, résen kell lennünk minden irányban mert hiszen soha sem tudhatjuk milyen újabb nehézségek vagy új helyzetek adódhatnak, amelyek a jövőre szépen kidolgozott terveinket felboríthatják. Egyháztagjainktól viszont további megértést, áldozatkésztséget és főleg pontos fizetést kérünk.

Ha mindezeket így betartjuk, úgy minden reményünk meg lehet arra, hogy Isten segítségével pénzügyeinket továbbra is, és a körülmények bármilyen esetleges megnehezülése esetén is egyensúlyban fogjuk tudni tartani.

Kassa, 1944. március 4-én.

Dr. FARKAS JÓZSEF

Munkában a diákszövetség

Bárhogyan végződjék is az a gigantikus küzdelem, amely most világrészek között szárazföldön, levegőben és tengereken folyik, új helyzet elé állítja a világot és benne mindazokat, akik túléltek ezt a világegést.

Tudomásul kell ezt venni mind nemzeti, mind társadalmi és egyházi viszonylatban is.

Nem elég azonban csak tudomásul venni, hanem az elkövet-

kező új időkre fel is kell készülni.

Ezt érzi ma az ifjúság s még fokozottabb mértékben a diákság, amely vezető szerepre lesz hivatva abban a nemzeti, társadalmi és egyházi életben, ami reájuk vár.

Elmúlt az az idő, amikor gondtalan, vidám csínytevésekben gazdag diákéletéről beszélhattünk. Hol van ez már?! Ma is szívesen teszi

túl magát a diák az iskolai gondokon... s ki örül jobban egy-egy elmulasztható vagy elmaradt órának, mint ő. Mégis ma gondoktól terhelt diákcsoportokkal találkozunk, akiknek nem egyetlen gondja a lecke, a tanulás, hanem azok a problémák, amelyek az egész élet horizontján reánk is nehezednek és újjárendezésre várnak. Ők már tudják, hogy a feladat elvégzése reájuk vár.

Egy sarkából kifordult világot kell új sarkokra, új alapokra helyezni, mert a régít a rozsdá és a koptatás emésztette meg.

Most lázasan keresik azt az új alapot, amelyik bírja a terhelést.

Lassan-lassan apad a számuk a zsúrfiúknak és a zsúrleányoknak, mert látják, hogy ezen keresztül nem érnek célhoz.

Evangéliummal a kezében tájékozódik ma az evangélikus ifjú. Tudja s az ifjú szív megérezésével érzi, hogy „más fundamentumot senki sem vethet azon kívül, amely vettetett, mely a Jézus Krisztus.” (I. Kor. 1:11.) Ez az egyedüli, amely legtartósabb, amely időálló, amely bármilyen régi, most is a legújabb és legidősebb, mert biztos alap a jövő felépítéséhez.

A felső osztályokban járó diákságunk azokban a problémákban keres állásfoglalást — diákszövetségj összejövetelein —, amelyek a múltban felnőttek sorában is csak egészen komoly felelősségordozó csoportokat foglalkoztatott.

Csak néhány problémát említünk meg, amely megbeszélés tárgyát képezte: egyházunk és nemzetünk összefüggései. Mit jelent számomra a szentírás? Mit jelent számomra a hit? Az ima

jelentősége életemben? Melyik szerintem az igaz vallás? A szociális kérdés az evangélium tükrében. A nemzeti szocializmus és a keresztyénség, stb.

Nem lehet e nagy kérdések elől strucc-módszerrel kitérni. Hiába próbálunk elbújni előle, maga a kérdés keres fel minket és követeli állásfoglalásunkat.

De hallgassuk meg, mit mondanak ők. Piller Kamilló (keresk. III. évf.) „Az ima jelentősége életemben” címmel többek között ezt mondja:

„Én az imádkozást mindennél nehezebbnek tartom, ha meggondolom, hogy most az Istennel beszélek, az Isten előtt állok. Ezért is olyan ritka a valódi imádság. Bizony igen nagy dolog az Istennel beszélni. Feltartóztat és visszaretent, ha gyengeségemre és méltatlanságomra gondolok. Kicsoda vagyok én, hogy a felséges Istenhez szememet, sőt kezemet felemelem, Hozzá, akinek egy intése az egész világ megsemmisülhet? Elébe léphetek én, a szegény ember s mondhatom-e: Uram, ezt s ezt akarom, kérlek, add meg nekem? Ezért sokszor érzem, hogy most nem tudtam úgy imádkozni, mint máskor, amikor az imádság megkönnyebbülést hozott számomra.

Csodálatos erő reilik e két szóban: Isten előtt. Lehet Isten elé állanom, mert Ő meghallgat s megsegít engem, megérti beszédemet és válaszol nekem. Szabad Isten elé állanom. Nem nézi érdemtelen-ségemet, hanem maga elé bocsát. Isten elé kell állanom, nem élhetek nélküle, szükségem van rá. Milyen boldogító bizonyosság: imádkozva lehet, szabad, kell megállnod Isten előtt, mert a ke-

gyelem még nagyobb dolog az imádságnál."

Mikulik Mátyás (Hunfalvy gimn. V. o.) „Egyházunk és nemzetünk” címmel így ír: „Mi, akik magyarok vagyunk, tudjuk, hogy nemzetünk csak akkor maradhat fenn, ha igazi keresztyén nemzet leszünk. A szebb jövőt, melyet mindnyájan várunk, csak Istenen keresztül érhetjük el. Cselekedeteinkkel meg kell valósítanunk az eszményt, Isten földi országát, s akkor nyeri el nemzetünk rég várt boldogságát.”

Hoffmann Gusztáv (prem. gimn. VIII. o.) „Szentírás az életemben” címmel néhány figyelemreméltó megállapítást tesz: „Érzem és tudom” — mondja — „hogy egész létem Istennel szemben való feltétlen függés viszonyában áll... Tőle kérünk még akkor is, ha az élet és a halál, a lét vagy nemlét kérdéséről van szó. Aki nem él az Igével, aki nem meríti az élet italát az örök kűtföből, annak élete üres, az szegény marad... A bibliából látom, hogy az ember milyen bűnös. Bármelyik részen felnyitom, mindenütt látom, hogy nem úgy élek, mint ahogy kellene... Ha Isten igéjét nem tartjuk szem előtt, akkor életünk céltalan bolyongássá, szerencsétlen kimenetelű örök kárhozatra vezető életté válik... Isten adott nekünk Megváltót az Úr Jézus Krisztusban, akihez mi gyermeki bizalommal fordulhatunk: Hívj engem segítségül a te nyomorúságod idején és én megszabadítlak téged!

Elődeink számára az Ige nagyon sokat jelentett. Luther az életét kockáztatta, hogy az Ige tisztaságát megőrizze. Bornemisza Péter életét égette el az Ige tüzeiben. Az Úr akarata kell, hogy

a mi életünkben is nyomot hagyjon, a világnak látnia kell, hogy mi „bibliás”, evangélikus ifjúság vagyunk.”

Brebovszky László (Hunfalvy gimn. VII. o.) „Melyik szerintem az igazi vallás?” címmel ezeket mondja: „Krisztus vallása az idők folyamán eltorzult és inkább vallási hatalommá lett. A pápák a vallásban hatalmuk eszközt és vagyonuk forrását látták. Krisztus vallását a reformáció szabaddította meg a reátapadt sok saktól. A reformációnak főereje abban van, hogy Krisztus vallását úgy állította vissza, mint az az újtestamentumban meg van írva.

Igazi vallásnak a protestantizmust tartom, mert ez őrizte meg leghívebben Krisztus igaz tanítását.”

Biztató jelenség, hogy diákságunk ezeknél a súlyos problémáknál ilyen módon foglal állást. Jó néha az ifjúság gondolataira is figyelnünk, mert igazán mindegy, hogy kitől tanuljuk meg a jót.

SEXTY ZOLTÁN,

vt. lelkész.

Utánpótlás

Hadi kifejezés. Ha a csatatereken nincs utánpótlás, emberben, hadianyagban, ennivalóban, hiába küzd az első vonalba vetett katoná hősies elszántsággal, a csata elveszett. Az Egyház is küzdő fél: a Sátán és erős csapatai ellen. Felvethetnők itt most azt a kérdést is: érzed-e, testvérem, hogy te is a jó ügy, az Egyház bajnoka vagy, — vagy talán önkéntelenül és akaratlanul is beálltál a Sátán hadseregébe? De nem akarunk ki-

zökkenni gondolatmenetünkéből s ezért csak azt állapítjuk meg, hogy az Egyház is küzdő fél, neki is szüksége van utánpótlásra. Hiába a felnőtt, idősebb nemzedék hite és harci készsége a Sátán ellen, Isten ügyéért, ha a fiatal-ságot nem szervezzük meg sorainkba és így átengedjük a Sátán hadseregének. Ezért fontos, soha el nem hanyagolható és az Egyház élete szempontjából elsőrendű fontosságú az ifjúsági munka.

Egyházközségünk életében mindig jelentős tényező volt, a húsz éves megszállás alatt is, most is: akikre rábízták, lelkiismeretesen végezték is. De úgy érezzük, ez nem elég. Az utánpótlás a hadseregben nemcsak azoknak a szívügye, akikre éppen reabízták, hanem az egész hadseregé. Felnőtt testvérem: gondolsz-e erre? Törődöl-e vele, érdekel-e az ifjúságnak evangéliumi szellemben való nevelése? És tovább megyek: ha

fiad, leányod, keresztyermeked, unokaöcséd vagy húgod, unokád, tanítványod van, kezeden tartod-e lelki gyeplőszárát, megmutatod-e neki naponta százszor, ezerszer is az egyedül helyes utat?

De az utánpótlásra, ha „emberanyagról” van szó, annak a katonának is tekintettel kell lennie, aki ma még nincs a küzdelmek első vonalában, hátul képzik ki a nagy harcra. Fialat testvéreim, nektek is állandóan gondolatok kell arra, ha tankönyvet vesztek a kezetekbe, ha műhelyben, gyárban tanuljátok azt, ami élethivatástok lesz, vagy ha még csak a gyermekszoba puha melegségében gyűjtitek az erőt: hogy az Egyháznak igen nagy szüksége van és főleg — lesz rátok, mert mit sem ér a meglévő forma a ti hitetek nélkül!

SZIKLAY LÁSZLÓ.

Jelentés az 1943/44. iskolai év első félévéről

Mindnyájunk által ismeretes, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr rendelete folytán az 1943/44. tanév csak november hó 3-án kezdődött.

Ez a körülmény nagyobb megterhelést követelt úgy a tanerőktől, valamint a tanulóktól is. — Örömmel jelenthetem ennek kapcsán, hogy a megrövidített tanítási idő ellenére is a tanulók előmenetele semmiféle hátrányt nem szenvedett, mert a tanulók szorgalmukkal behozták az elmulasztottakat, mely körülmény első sorban a tanerők rendszeretét és lelkiismeretességét bizonyítja. Remélhető, hogy az elkövetkezendő tanfelügyelői látogatás ezt

a megállapításomat mindenben igazolni fogja.

A félév folyamán semmiféle nevezetesebb és megemlítésre méltó esemény nem történt. A rövid iskolai évre való tekintettel iskolai ünnepélyeket nem tartottunk, hogy ez a körülmény se akadályozhassa meg a tanulók előmenetelét. Ezért a mai jelentésemben inkább az iskolát érintő és nagy közérdeklődéssel bíró gazdasági kérdésekkel fogok foglalkozni.

Megemlítem elsősorban az iskola vezetésével karöltve működő „Szülői Értekezletek” segítő tevékenységét, mely a szegény tanulók gyámolítását célozza. Ez

az önkéntes egyesülés pénzkészletét a tehetősebb szülők önkéntesen felajánlott adományaiból szaporította.

A nagy adakozási kedvnek köszönhető, hogy az 1943. év végén a bevételi rovat 1186 pengő 76 fillért mutatott fel, 546 pengő 34 fillér kiadással szemben és így a pénztárkészlet 1943. év végén 640 pengő 42 fillér volt.

A kiadásokból a „Szülők Értekezlete” a karácsonyi felruházásokra 565 pengő 5 fillért fordított. Vásárolt és kiosztott 19 pár harisnyát és kesztyűt és 7 pár bőrtalpú cipőt. A fennmaradó összeget, 75 pengő 37 fillért pedig az év folyamán felmerült egyéb segélyezésekre és kiadásokra fordítottuk tanerőink útmutatása mellett.

A fent leírt körülmény szolgáljon mindazoknak köszönetül, akk önkéntes adományaikkal eme cél megvalósítása érdekében adakoztak és a jövőben is adakozni szándékoznak.

E helyütt legyen szabad közölni az iskola — bár még nem jóváhagyott — zárszámadását is az 1943. év végéig bezárólag.

Bevétel volt:

1. Az egyházközségtől	3.000.— P
2. Adományokból	1.740.65 P
3. Rendkívüli bevétel	129.61 P
4. Pénztári maradvány az 1942. évről	1.383.81 P
Összes bevétel	6.254.07 P

Kiadások:

1. Személyi kiadások	3.024.78 P
2. Tárgyi kiadások	2.262.08 P
3. Előre nem látott kiadások	146.34 P

Összes kiadások 5.433.20 P
vagyis a pénztári maradvány 820.87 pengőt tesz ki.

A zárszámadásokból megállapítható, hogy a reánk bízott pénzzel jól gazdálkodtunk. Rendbehoztattuk a tantermeket és mellék-helyiségeket, képeinket bekere-tettettük, az iskolai felszereléseket kiegészítettük és így megelé-gedéssel megállapíthatjuk három-évi működés után, hogy az isko-lánk a város egyik legjobban fel-szerelt és a kor követelményei-nek mindenben, még a legkénye-sebb igényeket is kielégítő isko-lája lett.

Nehéz időket élünk. De mind a mai napig maradéktalanul teljesí-teni tudtuk kötelességeinket és ez élniakarásunknak és felelős-ség tudatunknak legszebb bizonyí-téka.

Kassa, 1944. évi március 1-én.

Dr. MAKLÁRY GYÖRGY,
az iskolabizottság elnöke.

— *Olvassuk az evangélikus hetilapo-kat!* Szeretettel ajánljuk az egyházhi-veknek az országszerte kedvelt népla-pot: a „Harangszót” és a művelt evan-gélikusok hetilapját, az „Evangélikus Eletet”. Mindkettőt a lelkeszi hivatalban is meg lehet rendelni. Mindkét lap ha-zai hittestvéreinket és a világ nyolcvan-öt milliós evangélikus táborával ápolja a közösséget azzal hogy a hazai és vi-lág-evangélikusság életével, munkájával és kérdéseivel foglalkozik.

— *Bibliai órák.* Húsvét után ismét minden szerdán este 6 órakor biblia óra lesz az iskola előadótermében.

STOCK EDE
SZÜCS
Kassa
KOVÁCS UTCA 3

Vallásitanítás a nem egyházi népiskolákban

Gyülekezetünk 80 főnyi gyermekerege jár a kassai állami népiskolákba, viszont két gyermeket a szülői „gondosság” idegen egyházi iskolába vitt. Amikor tehát a fenti vallásitanításról beszélünk, akkor ennek a 82 evangélikus gyermeknek a vallásitanításáról és vallásos neveléséről szólunk.

Önként felvetődik a kérdés: mi a különbség vallásitanítás szempontjából az egyházi és másfajta, tehát államj községi stb. iskola között? A különbség magától értetődően adódik: Az egyházi iskola a súlyt a vallásos nevelésre helyezi. Ez nem azt jelenti, hogy aki egyházi iskolába jár, az nem tanul meg írni, olvasni, számolni, hanem arról van szó, hogy ezeken felül az igazi bölcsességben, az Isten kijelentésében jártasság a fő követelmény. Az evangélikus egyház iskolája az „evangélium” iskolája. Sajátos evangélikus jellege van. Ezt a többletet kell pótolnia a lelkésznek a másfajta iskolában, ahol személyi és tárgyi vegyes összetételénél fogva ez az evangéliumi légkör hiányzik. Vallásos irányú neveléssel nem foglalkozik olyan mértékben, mint az egyházi iskolák.

Sajnos, ezeknek a gyermekeknek oktatása nem történhetik a rendes órarend keretében. Ez tel-

jességgel lehetetlen, hiszen a 82 gyermekünk 9 iskola kb. 27 osztálya között oszlik meg. Ebből adódik a fő nehézség. A gyermeknek vagy újra fel kell jönnie a délutáni hittanórájára — ez a jobbik eset —, vagy más tanítási óráról kell átjönnie. Sajnálattal kell mondanunk, hogy a jelenlevők létszáma az órákon sohse teljes. Nem minden gyermeknek és szülőnek szívügye ez a kérdés. S így szenved aztán mérhetetlen veszteséget a gyermek vallásos nevelése, aminek később egyházunk és társadalmunk, de maga az egyén is kárát látja majd.

Az evangéliumj nevelést csak úgy biztosíthatnánk, ha minden evangélikus szülő saját egyházi iskolájába iratná be gyermekét. Ha erre lehetőség van, úgy ne zárjuk ki gyermekünket az evangélikus vallásos nevelésből. Sőt, minden áldozatot meg kell hoznunk, hogy gyermekünk evangélikus iskolába járhasson. Ha pedig ez nem lehetséges, akkor legalább arra legyen gondja minden szülőnek, hogy gyermeke ne maradjon el egyetlen órától sem. ne szakadjon ki abból a közösségből, melyben Krisztushoz akarjuk vezetni az ő gyermekét is. Bizonyára eljúnak kérő soraink azokhoz a szülőkhöz is, akik eddig közönyvel viseltettek munkánkkal szemben, de alkalmat fogunk keríteni arra is, hogy közvetlen családlátogatások révén ébresszük fel a felelősséget bennük gyermekeik iránt. Hiszen éppen ezek a gyermekek vannak kitéve a legnagyobb kísértésnek, hogy elbukjanak az életben. Kár lenne értük! Igyekezzünk őket megmenteni!

LESCH OTTÓ

VENDÉGLŐ ÉS ÉTTEREM

KASSA, FŐ UTCA 54

TELEFON: 28-40

Látni kellene minden evangélikus testvérnek a többi gyermeket, a hűségeseket, milyen szeretettel fogadják a lelkészt, hogy futnak elébe, hogy köszöntsek. Hogyan énekelnek, milyen áhítattal hallgatják az evangéliumi történeteket. Úgy tudnak örülni egy-egy alkalomnak és világért sem maradnának el még a legkedvezőtlenebb időjárás miatt se.

A rendszeres gyermekistentiszteletek lehetőségének hiánya is nagy nehézséget okoz. Nem tudjuk bekapcsolni őket az istentiszteleti életbe. Itt is a szülőre vár arról való gondoskodás, hogy gyermekét egyes alkalommal magával hozza a templomba. A gyermekistentiszteletek helyett minden vasárnap reggel 1/29 órai kezdettel a Kossuth Lajos-utcai iskolánkba gyűjtjük össze őket, ahol részükre vasárnapi iskolát tartunk. Ezekben az alkalmakon túl újra csak a szülőknek szent hivatásukból folyó kötelességük, hogy gyermekeik evangéliumi ismereteit elmélyítsék. Gondolok elsősorban arra, amikor a család előveszi a bibliát, énekeskönyvet, a gyermekek számára ez év elején megjelent „Hajnalcsillag” bibliaolvasó vezérfonalat (kapható a lelkészi hivatalban, Kossuth Lajos utca 3 sz.) és buzgón énekelnek, imádkoznak, bibliát olvasnak, egyszerűen háziáhitatot tartanak, hogy ily módon gyermekük, aki az iskolában másvallású többségben oly félénken húzódik meg otthon elcsúszta azt az evangélikus biztonságot, ami az Isten kegyelmét megtapasztaltak biztonságát anyyira jellemzi.

Maga a nagymúltú kassai evangélikus gyülekezet pedig úgy tehet biztonságot az ilyen gyermekek iránt érzett felelősségről, ha

tagjai könyörgő imádsággal fordulnak az Úrhoz, hogy erősítse és táplálja az ő népét, hogy a nem egyházi iskolába járó gyermekek szülei gyermekeik előtt is biztonságot tehessenek Róla naponként.

Igy találkozik a felelősség kérdésében a lelkész, a család és maga az egész gyülekezet.

KRECSÁK KÁLMÁN,
vt. lelkész.

Kevesen tudják

kenyériskolánkról, hogy mikor és hogy indult el, s hogy ki a fenntartója.

Egy hétfőn este 1940 január első napjaiban eljött Mohr Gedeon nt. urunk Dr. Gerőcz Kálmán sátoraljaújhelyi ny. tanár úrral leánykori óránkra. A tanár úr felhívta figyelmünket a sátoraljaújhelyi kenyériskola áldásos munkájára. Rámutatott gyülekezetünk sok szűkölködőjére és kérte, hogy itt is indítsuk el ezt az áldásos munkát. A tanár úr segítségével mindjárt neki is láttunk a munkának, megbeszéltük és előkészítettük a megalakulást. Dicsőülneknek özv. báró Amelin Guidónét, elnöknek Ébrey Erzsébetet választottuk meg és január 15-én el is indítottuk útjára kenyériskolánkat, hogy ezzel is Isten nevét magasztaljuk és megtapasztaljuk az Ő bőséges kegyelmét.

Azóta immár ötödik éve, hogy kenyériskolánk minden télen január 15-től március 15-ig átlag 40—50 gyermeket lát el naponta tejjel-kenyérrel és Isten igéjével. Március 15-én szoktuk a munkát műsoros záróünnepélyen szeretetvendégséggel és felruházással befejezni.

Fenntartója maga az Úr Jézus, mert Ő szemeivel tanácsolja azokat, kiknek szívére helyezte a kenyériskola ügyét. Segítségül az imádságot adta. Fölhat ez szent színe elé s Ő megnyitja híveinknek nemcsak a szívét, de az erszényét is. Oly bőséges adakozás van minden évben, hogy szívünk; Iránta hálával te-

lik meg, lelkészeink pedig örömmel hirdetik vasárnapról-vasárnapra az örven-dező adakozók névsorát.

Kenyériskolánk anyagi helyzete:

1940:	
Bevétel:	315.70 P
Kiadás:	255.18 P
	60.62 P
1941:	
Bevétel:	260.64 P
Kiadás:	250.31 P
	10.33 P
1942:	
Bevétel:	517.65 P
Kiadás:	374.35 P
	143.30 P
1943:	
Bevétel:	596.50 P
Kiadás:	418.76 P
	177.74 P
1944:	
Bevétel:	870.56 P

Az idei kiadást még pontosan nem közölhetjük, mivel a kiigényelt 40 m flanelt árát nem tudjuk. A bankban könyvecskén 417.43 P összeg van az előző esztendő felmaradt adományai-ból.

Ebből is azt látjuk, hogy Isten bőven és mindig idejében megadta és megadja ma is mindazt, amire szükségünk van.

Kenyériskolánk vezetősége ezúton is köszönetet mond minden adományért és segítségért. Kérjük Kedves Testvéreinket, támogassák továbbra is olyan szeretettel, mint eddig, leánykörünknek ezt a szép és nemes munkáját.

Az Istennek pedig legyen dicséret, dicsőség és hálaadás, hogy most már ötödik éve elhagyott, éhező és lerongyolódott gyermekeink segítő szeretetet találhatnak a gyülekezetben! H. T.

Beszámoló a Bethesda Hajlék-talanok Otthona 1943. évi működéséről

Beszámolómat a mai igével kezdjük, mintha csak szívünk-ből szólna e bizonyágtétel: „Szere-tem az Urat, mert meghallgatta esedezésem szavát; mert fülét felém fordította: ezért hozzá kiáltok egész életemben”. (Zsolt. 116:1—2.) Igen, lehetnek a nehézségek, mégha oly nagyok is, mi annál inkább megtapasztaljuk Urunk könyörgést meghallgató kegyelmét, mely hűségesen kirendeli kicsi és nagy szükségleteinket.

A Bethesda-családhoz ezéven 18 gyerek, 10 leány és 8 fiú, azután 12 felnőtt, közte 4 öreg, tartozott. Vallás szerint 19 evangélikus, 7 református és 4 katolikus. Gyerekseregünk most inkább kicsik-ből áll, kiknek vidámsága derű-vel tölti meg a házat. Laci 2 éves kora óta van nálunk. Igen ra-gaszkodó, de nagyon szereti a gyomrát. Imivel együtt, kinek eleinte igen nehéz volt megszok-ni, hogy mindent meg kell enni. Egyszerűen eltolta magától a tá-nyért azzal, hogy „Imj nem!” Ke-servesen nézte, hogy ürül ki a sü-teményes tál, azután, aminek ő előre úgy örül, hogy mily sok a sütemény, amit Imi szeret, de makacsul kitartott amellett, hogy „Imj nem”. Pedig a megmaradt étel előkerült uzsonnára, vacsorá-ra, míg aztán másnap reggelre mégis beadta a derekát. Testvér-kéi: Ildikó és Attila szintén ked-ves gyermekek, utóbbi igen fi-gyel az igére is. Kerek, mosoly-gósképű a kicsi Angéla. Csodá-lattal néz fel bátyjára, aki most tanulja a betűvetés mesterségét és szédületes gyorsasággal jár a

keze, amint olvas. Gidó, aki már pólyás kora óta itt van, különben szívesen inaskodik a konyhában, ami bizonyos kiváltságot biztosít számára. Jutka és Jenő vékony kis testvérpár. Talán ezért nevezték el a gyerekek Jutkát Zebinek, még a hangjuk is cérnaszál. De látni kell, hogy Jenő milyen komolyan veszi a katonásdít, hogy kihúzza magát, milyen feszesen lépked. Adél hizelgő cicca, aki mindenkire odadörgölődzik, felszólítás nélkül énekel. Mari lába mindig táncra áll, Magda hugával együtt igen pergőnyelvű. — Így, most bemutattuk a kis társaságot. Bizony élénk az élet minálunk. De milyen csendben is tud ülni az asztal körül a

kis sereg, mint a madárfiókák; veszik az eledelt, hálaadással énekelve. „És ez a mi bizodal-munk Óiránta, hogy bármit kérünk az Ő akarata szerint, meghallgat minket.” (II. Ján. 5:14.)

1943. évi bevételünk: 15 342.09 pengő és kiadásunk: 14 277.94 P.

Készpénz 1944. évi január 1-én: 1.064.15 pengő.

Ezenkívül az ingatlanvételre kapott 8000.— P.

Végül őszinte hálával kell megemlékeznünk az egyház vezetőségének, valamint az egész gyülekezetnek hozzánk való jóságáról, támogatásáról és segítségéről, melyet szívünk mélyéből köszönünk.

A BETHESDA-CSALÁD.

Szepsi és a Szepesség

A szepsi evangélikus leányegyházszórványról már volt szó. Honét eredt és hogy lett azzá. De ha Szepsi nevét olvassuk, önkénytelen szembeötlik nevének Szepes megyével való hasonlósága, és az a kérdés, hogy nincs-e ezzel valami történelmi kapcsolata?

Nem szándékozom hosszú történetet írni, csupán azt kutatom, hogy hogyan kapcsolódik be Szepsi múltja Szepes múltjába egyházi vonatkozásban?

Szepsi község a szepesi prépostság kezdetétől fogva mindig odatartozott, míg csak át nem kapcsolták az újabb korban Kasához.

Imre király 1198-ban alapította a prépostságot, de rendezése az esztergomi érsek ellentmondása következtében félbemaradt és csak 1202-ben rendeztetett be

teljesen az ellentmondás ellenére.

A prépost jogai kiterjedtek a Sároshoz tartozó tárcaféi kerületre és Abauj-Tirna megye területére, hol a tornai esperességben a **szepsiek** telepedtek meg.

A XV. század elején az egyházi állapotok ziláltak kezdtek lenni, ezért Zsigmond király Lócsén 1406. évi XII/13-án kelt levelével a javadalom elvesztésének terhe alatt meghagyta a kanonokoknak, hogy székhelyükön lakjanak.

Zsigmond király továbbá 1433 X/28-án Bázalben kelt levelével hajdanj udvari orvosát Stok Jánost nevezte ki szepesi préposttá, ki ezen hivatását 1464-ben bekövetkezett haláláig viselte. Sok erélyes ember volt, kemény jelleménél fogva még hozzátartozói is elidegenedtek tőle. Művei nyo-

mán azt állítják róla, hogy ő volt Szepesben a reformáció előhírnöke. Utána egy Gáspár nevű neveztetett ki préposttá.

Giskrának szepesji és sárosi főispánsága alatt rohamosan terjednek a huszita tanok, ennek következtében 1449-ben a káptalan panaszkodik is, hogy a megye több templomában de facto két szín alatt osztják az Úrvacsorát.

Kisseviki, később kakaslomnici Horváth János 1511—1544 években viselt prépostsága alatt megérték az állapotok a reformációra. 1517-ben Dr. Luther Márton kibontotta a reformáció zászlaját.

Hogy hogyan terjedtek el nálunk a bennünket érdeklő területeken az új tanok, érdemes erre nézve pár esetet felhozni. Eleinte iskolákban készítették elő a jövendőbeli nemzedéket, ilyen reformátor-tanító volt Bélán egy Serpius, másképp Quendel nevű, majd Lőcsén egy András nevű pap. Ő Svedlérre ment 1534-ben, onnét ez évben Szepesolasziba távozott, később Selmecebányán, majd Besztercebányán, végül Késmárkon működött.

Bártfán 1534-ben Izsajás tanítja Luther tanait. Ilyen hitújító volt Kunsch Mátyás váraljai plébános is 1534-ben, ki nyilvános szószékről hirdette az új tant.

Fenti rövid kivonatos képből látható, hogy indult meg Szepesben a Szepsit is érintő reformáció és bepállantást enged arra nézve, mily kapcsolat állt fenn a kettő között. Hogy miként lett szorosabb ez a kapcsolat, a jövő folytatásnál látjuk majd meg.

Szepsi, 1944. febr. hó 20-án.

NEUPAUER GYULA.

Luther Rózsa

Nem tudom, minden evangélikus testvérem úgy van-e a Luther Rózsával, mint én. Öröm tölti el szívemet, ha meglátom valakin. Mindjárt kapcsolatot érzek veled; a közös hit, a közös vallás és valami megnevezhetetlen testvéri együvértartozás kapcsolatát.

S mindezt csupán ez az igénytelen kis jelvény teszi. Igénytelen, de csöppet sem jelentéktelen, hiszen a Luther Rózsába a reformátor szinte belesűrítette a keresztyén ember hitvallását.

1530 júniusában a fiatal János Frigyes választófejedelem pecsétgyűrűt ajándékozott Luthernak. Mielőtt azonban hozzájuttatta volna, elküldte a gyűrűbe vésett címer leírását, azzal a kérdéssel, hogy jó lesz-e? Luther erre ezt a levelet írta:

„Kegyelem és békesség a Krisztusban!

Igen tisztelt kedves jó Uram és Barátom! Mivel tudni óhajtja, hogy pecsétemet jól eltalálta-e, barátilag közlöm önnel elgondolásomat arra vonatkozólag, milyen legyen pecsétem, hogy az jellemezze teológiámat.

A kereszttel legyen az első, feketén szívbé helyezve, ami természetes színű. Ezzel arra akarom magam emlékeztetni, hogy a Megfeszítettben való hit üdvözít bennünket. Ugyanis csak akkor igazulhatunk meg, ha szívből hiszünk. Jól lehet, a Kereszt fekete, mivel megöl s kell, hogy fájjon is, mégis meghagyja a szívet saját színében, nem rontja meg a természetet. Az igaz ember ugyanis hit által él, mégpedig a Keresztre Feszítettben való hit által.

Ez a szív fehér rózsza közepén legyen, annak kifejezéséül, hogy

a hit örömmel, vigasztalással és békességgel ajándékoz meg és egyenesen egy üde fehér rózsába helyez. Mivel nem olyan öröm és békesség az, amelyet a világ ad, azért legyen a rózsza fehér és ne piros. A fehér szín ugyanis a lelkek és az angyalok színe.

Ez a rózsza égszínkék mezőben legyen, mert az ilyen lelki és hitbeli öröm az eljövendő mennyei örömnek a kezdete. A mező körül arany gyűrű legyen, jelezze, hogy ez a mennyei üdvösség örökké tart, nincs vége soha, amellet értékesebb minden örömnél és vagyonnál, mint ahogy az arany is a legnemesebb fém!"

„A Kereszt legyen az első, feketén szívbe helyezve.”

A kereszt áll a Luther Rózsa közepén.

Krisztus és a kereszt elválaszthatatlanok. Krisztus az ő szenvedésével nemcsak megmentett minket az ördögtől, de megmutatta nekünk, hogy hogyan kell szenvednünk. Nemcsak hinnünk kell Benne, hanem Vele együtt kell élnünk is, mert aki föl nem veszi az ő keresztjét és nem követi Őt, az nem méltó Őhöz.

„A fekete kereszt az ember szívében.”

Abban van a mi üdvösségünk, hogy Krisztus ígét halljuk. Eből a hallásból támad közösségünk. Ha ez itt van, akkor többé nem uralkodik felettünk a halál.

„A kereszthordozó szív fehér rózsán.”

Ne azon örülünk, ami jelen van, ami kézzel fogható, mert az mulandó öröm, hanem azokon, amelyeket csak a hitben találhatunk. A belső békesség azt jelenti, hogy Istentől csupa szeretetet és könyörületességet várunk.

„A rózsza égszínkék mezőben legyen.”

Földi életünk olyan, mint a rózsza szépsége, vagyis mulandó, mely után a menny boldogsága vár reánk. Azt reméljük, hogy az üdvösségben olyan kincset találunk, amelynek nem pénz és arany a neve, amely más, mint ez a földi élet.

Aranygyűrű fogja körül a jelvényt, amely az örökkévalóságot s a legnagyobb kincset jelenti számunkra.

Dr. Luther Márton a pecsétjében lévő rózsát címerének is tekintette. Feleségének, Bóra Katalinnak síremlékén a Bóra-család címere mellett a Luther Rózsa címer látható.

Nézzük mi is ezután olyan szemmel a mi jelvényünket, amilyen szemmel Dr. Luther Márton nézte és véssük szívünkbe minden gondolatot és mély lelki meggyőződést, amellyel reformátorunk azt megalkotta.

BINDER MÁRTA.

Felvidéki Kereskedelmi Bank Részvénytársaság Kassa

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK LEÁNYINTÉZETE

BETÉTEKET a legjobban gyümölcsötten.

KÖLCSÖNÖKET a legjutányosabban folyósít.

Foglalkozik a BANKÜZLET minden ágával.

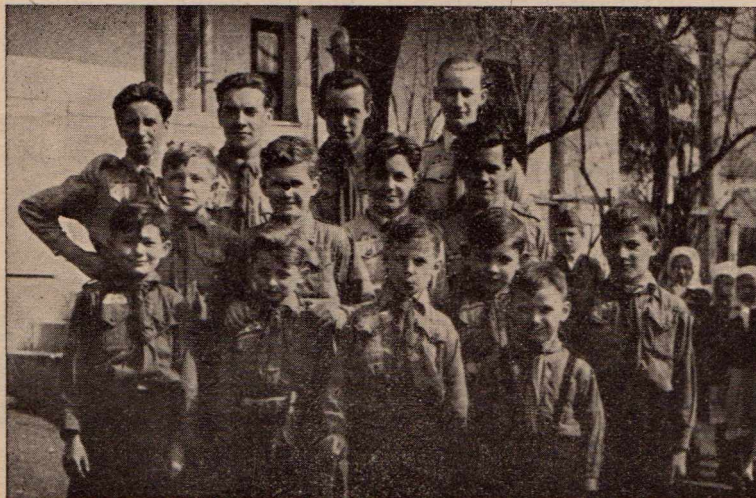
TELEFON: 22-33, 32-32 — Táviratcím: COMMERZ KASSA

Az „Alvinczy“ cserkészek

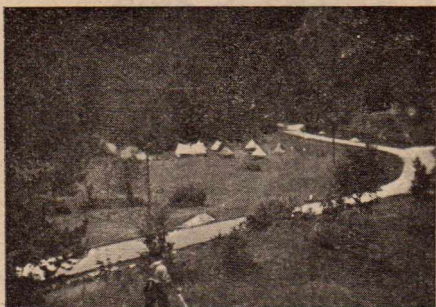
REGŐSEINK

szorgalmasan készülődtek első útjukra, mely Fancsal községbe vezetett. Főleg a falu népét, népdalait és szokásait akarták cserkészeink megismerni. A fiúk megjelenése a faluban feltűnést keltett, mert itt még nem jártak cserkészek. Volt parancsnokunk, Tesényi Kornél ottani ev. lelkész szívélyesen fogadott bennünket és segiteit elszállásolásunkban. Másnap alkalmunk nyílt betekinteni a falu vasárnapi életébe. Mindeütt a szeretet és barátság sugárzott felénk, és csak most ébredtünk rá, milyen különbség, egyszerűség és gondolkodás választja el falutól a várost. Mi azonban azzal a feladattal érkeztünk, hogy kapcsolatot teremtsünk e két különböző világ között. Hamarosan ment az ismerkedés és nemsokára minden cserkészsünk talált megfelelő barátot és helyet, ahol a

falu mindennapi élete iránt érdeklődött. Ahogy az ember Fancsalon körülnéz, legfeltűnőbb a tisztaság és a sok tornácos ház. Beljebb kerülve tágas konyha és szobák fogadták a vendéget magas, gerendás mennyezettel. A díszítési motívumok nem annyira kedvelt formák, inkább az egyszerűség jellemzi a berendezést. A falu népe igaz istenhívő. Evangélikus és egynehány katolikus családból tevődik össze a lakosság. Templomuk magaslaton épült szép környezettel. Mindenkit ott látunk az Úr házában imádkozva és hallgatva a szent Ige hirdetését. Az istentisztelet után elbeszélgetve érkeztünk szálláshelyünkre, ahol megvendégeltek minket. Eddig mindenütt mi érdeklődtünk, tanultunk és lestünk el szokásokat. Délután azonban ránk került a sor, hogy bemutassuk más falu és táj kincsét: a népdalt, játékot, balla-



Az „Alvinczy“-cserkészek fancsali regőscsoportja.



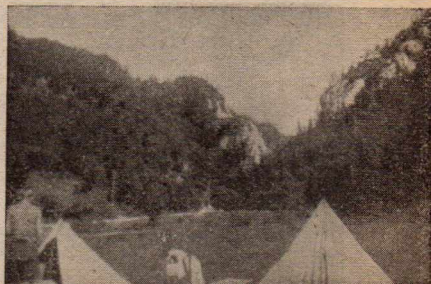
Az „Alvinczyak” táborából. A tábor látképe a völgykatonán egyik oldaláról.

dát, népmesét és mindazt, ami viszsztatükrözi a magyar falu lelki életét. Örömteli arcok és hangos tapsok jutalmazták fáradozásunkat. Utunk megérte a fáradságot, mert olyan népet ismertünk meg, amellyel még nem találkoztunk. Maradandó emlék és szép élmény marad számunkra fancsali regösutunk.

TÁBORUNK.

Nehéz és fáradsággal teli előkészületek után végre megvirrad a várva-várt nap, minden cserkész álma: a táborbaindulás napja. „Szabadba fiúk, a nap arca nevet” dallal az ajkunkon indultunk ezidei nagytáborunkba, a festői szep Szádelői völgybe. Szabad élet, vidámság, élmény és munka jellemzi a táborot. Ehhez azonban szükséges a testben és lélekben való felkészültség is, hogy a járatlan és tapasztalatlan ujoncokat ne érje meglepetés a táborban. A reábizott munkát pedig szakismerettel és játszva, könnyedén tudja elvégezni. Ezek a feltételek a táborba induló cserkészeknél, akik egynéhány szép napot fognak együtt tölteni a szabad természetben. Feszül a kötél, állnak a sát-

rak, megkezdődik a tábori élet. Kiképzés, ének, sport, előadás, játék, fürdés a napi program főbb állomásai, természetesen nem szabad megfeledkezni a gyomorrról sem, amely rövid időszakokban ugyancsak megköveteli a magáét. Telnek a napok és táborunk képe változik, mert mindig akad rajta tennivaló. Következik az éjjeli riadó, amely a sötétségben való tájékozódásra és teljesítménypróbára szolgál. Egyik napon parancsnokunk beáll hadvezérnek és irányítja a menedékház romjainak védelmét, amíg az ellenfél hiába rohamozza legjobb harcosaival a védőket. Ez a harcjáték, mely előkészületet ad cserkészünknek a jövő harcaira. — Néhány szót szakácsunkról: dr. Kozma Jánosról, aki onnan kapta hangzatos nevét, hogy első reggelen odakozmálta a tejet és a fiúknak jó étvágyat kívánt. Cserkészünk hálából azon az éjjelen bekenték cipőkenőccsel. Reggel, ébresztő után, olyan volt, mint Fekete Péter, pedig Fehér Béla volt. Következett egynapos felfedező út a barkai cseppkőbarlanghoz. Útközben eltévedtünk, de egy helybeli legény helyes útra terelt, úgyhogy nemsokára megérkeztünk kitűzött célunkhoz, a



Látkép a völgyre a cserkészek táborából.

barlangbejárathoz. Ebédünket elfogyasztva bementünk megtekinteni a természet e csodáját, mely minden fiúnak igen tetszett.

Szombathól vasárnap lett, a tábor látogatásának ideje. Szülők, vendégek, ismerősök érkeztek táborunkba, hogy megnézzék rég nem látott fiacskájukat, unokájukat, nem hiányzik-e valamije, jól érzi-e magát, egészséges-e, puha vajjon az ágyacska, stb.? Felejtethetlen marad számunkra tábor-tűzünk és tábori istentiszteletünk a természet sziklatemplomában, melyet parancsnokunk végzett.

Táborozásunk utolsó napjaiban egynapos portyázást terveztünk Barka községbe, amelyből azonban háromnapos kirándulás lett Krasznahorkára, Rozsnyóra és ismét vissza. A fiúk mind megelégedettek voltak a tábor eredményével és kipirulva, duzzadó erőben tértek haza abban a reményben, hogy Isten segédelmével az 1944. esztendőben is hasonló táborozáson vehetnek részt. Nem utolsó sorban a cserkész-szülőknek mondok hálás köszönetet bizalmukért és megértésükért, amelyet a vezetők iránt tanúsítottak, valamint azoknak a testvéreknek, akik táborunk megvalósítását elősegítették.

PETRVALSZKY ANTAL
helyettes parancsnok.

UHL MATH.

cégtulajdonos: HEIDECKER ALAJOSNÉ
virágkereskedő

KASSA, FŐ U. 81

Távbeszélő: 35-16 sz.

Élő- és művirág, menyasszonyi csokor,
koszorú ízléses kivitelben.

Vidéki megrendeléseket is elvállalok.

HÍREK

— **A lelkészi hivatal helye:** Kosuth Lajos-utca 3. I. emelet. Hivatalos órák: délelőtt 9—12. Telefon: 35-96.

— **A belmíssiói munka** bármely ága iránt érdeklődőknek a lelkészi hivatal nyújt felvilágosítást.

— **A bőjti időszakban** minden kedden és pénteken este 6 órakor bőjti esti istentiszteletet tartunk a templomban.

— **A keresztség szentségében** legutolsó híradásunk óta a következők részesültek: Amriskó László, Kőrösi Katalin Anna, Laczkó Alajos Ottó, Jakab László István, Merényi Emil Gyula, Lukács Attila, Kohan Zita, Litvay Piroska, Hanzus Gábor Zoltán, Subovits István, Bernáth István Rezső, Juhász Olga Katalin, Szabolcs Levente, Temesvári Katalin Elfrida, Tóth Sándor György, Rohringer Katalin, Csepregi Szilvia Krisztina, Koltai Sándor Béla, Záborszky Szilárd Mátyás, Gutta Kornélia Anna, Petrvalszky Karolina Márta.

— **Házasságra léptek:** Pócza Ernő Zoltán számvevőszéki gyakornok és Lauf Edit Irma kórházi tisztviselőnő, dr. Görényi László vármegyei aljegyző és Hegyi Sarolta, Deli József magántisztviselő és Butala Erzsébet, Pribula György péksegéd és Drotován Magda, Szothák László főkönyvelő és Wolfshörndl Alice tisztviselőnő, Kelemen György Ferenc vármegyei segédtiszt és Kapáló Emma, Boca János vasesztergályos és Bodnár Zsófia, Pindroch András magántisztviselő és Fokos Erzsébet.

— **November óta következő testvéreinket temettük:** özv. Adamkovits Gyuláné sz. Szőke Gizella vasúti nyugdíjas dr. Toman Irén orvos, Bogár Sándor ny. MÁV-vonatkísérő, Szélig Zsuzsánna csecsemő, Zatureczky István csecsemő. Lénárt Mária, Müller Benjáminné sz. Kaill Zsuzsánna vajújár felesége (Lucia-

bánya), Müller András bányász (Luciabánya), Lukács Attila csecsemő, Krayr Krauss Andrea csecsemő, Páter Géza mészáros, özv. Polcsák Szerafinné sz. Kunaj Mária, Gyurcsánszky Gyuláné sz. Kusnyér Erzsébet MÁV-állomáselőjáró özvegye, Droppa Gyula cukrász, id. Kappel Károlyné sz. Kuchár Erzsébet, Juhász Olga csecsemő, Kersék Ferenc csecsemő, özv. Waldmann Ferencné sz. Gánóczy Julianna (Luciabánya), özv. Tóth Antalné sz. Csáky Anna, Kriszt Jenőné sz. Kucsera Erzsébet, Boros Antalné sz. Torda Anna (Szepsi).

— **A lelkészi hivatalba** legutóbbi értesítők óta a következők juttatták adományukat: Egy nőtestvérünk a gyógyíthatatlan betegeknek és egyházközségünk céljaira 10—10, összesen 20 pengő, id. Oelschläger Lajos egyháztanácsosunk a Bethesdának, vitéz Öry Ferenc egyháztanácsosunk a gyámintézet. céljaira 50—50, összesen 100 pengő, Vitéz Sándor kedves halottainak emlékére a nőgyeletnek, az iskolának, az egyháznak és szegényeinknek 10—10, összesen 40 P, Két nőtestvérünk a szegényeknek 50 P. Egyházközségünk egyik előjárója feleségével együtt a Bethesdának 20 P. Egy buzgó százados testvérünk a szegényeknek 50 P. Egy nőtestvérünk az Őszi Értesítőre 10 P. Dr. Payer Ervin b. e. Greguss Gyula lelkész sírköavatásának alkalmából az egyházközségnek 20 P. Stoffán László városunk hazatérésének ötödik évfordulója alkalmából gyülekezetünk sajtócéljaira 50 P, ugyanerre a célra Pócza Ferenc ny. ev. lelkész fia esketése alkalmából 20 P. Imolai Zoltán tanítónk az Őszi Értesítőre 10 P. Horváth Lajos testvérünk szegényeinknek 20 P. Németh László testvérünk az egyház céljaira 18 P. Egy nőtestvérünk a szegényeknek és az Őszi Értesítő költségeire 5—5, összesen 10 P. Ferenczi Sámuel egyháztanácsosunk az Őszi Értesítőre 10 P. Három testvérünk 5—5 P, összesen 15 P ugyanerre a célra. özv. Binder Ernőné 100 P az iskola és 50 P

az Őszi Értesítő céljaira, összesen 150 P. Egy nőtestvérünk 10 P az Őszi Értesítő céljaira. Egy fiatal asszonytestvérünk szegényeknek 10 P. Egy kedves házaspár a Bethesdának és a szegényeknek 10—10 P, összesen 20 P. Dr. Mikler Lajos egyháztanácsosunk a budapesti hadiárvaházra 50 P. Ugyanerre a célra Horváth Gyuláné 16 P. Bereczky Imréné Budapestről a szegényeknek 10 P. Egy presbiterünk a szegények számára 20 P. özv. Delly Frigyesné egy szegény beteg nőtestvérünk részére 20 P. Ugyanerre a célra Zachár István egyháztanácsosunk 25 P. Továbbá 15 P a nőgyelet karácsonyi vásárának céljaira, összesen 40 P. A Franck-gyár 50 P az egyház céljaira, továbbá szegényeink között szétosztásra saját gyártmányából két ládával. Egy özvegy nőtestvérünk 5 P az egyház céljaira. Egy kedves egyháztanunk a Bethesdának és szegényeinknek 20—20 P, összesen 40 P. Horváth Gyuláné szegényeinknek 10 P. özv. Kőhalmy Brandóné szegényeink karácsonyára 20 P. Irgang Margit szegényeinknek 10 P. özv. Delly Frigyesné szegényeinknek 20 P. Hofbauer Vilmosné sz. Zeitler Ottilia Budapestről édesatyja Zeitler Béla halálának féléves fordulója alkalmából szegények karácsonyára 20 P. Egy özvegy nőtestvérünk a Bethesdának 10 P. Két nőtestvérünk 10—10, összesen 20 P a szegényeknek. Förster Gusztáv zsebháználtra alkalmas bibliák beszerzésére 60 P. Dr. Mikler Lajos egyháztanácsosunk a szegények részére 400 P. Egy nőtestvérünk a szegényeknek és Bethes-

HLAVÁTS FERENC

TEXTILNAGYKERESKEDŐ

Kassa, Fő utca 30

dának 10—10, összesen 20 pengő. Záborszky Jánosné sz. Boross Erzsébet templomfűtésre és Bethesdának 10—10 P, összesen 20 P. Deli József és neje Butala Erzsébet a szegényeknek 15 P. Vitéz Sándor az egyháznak, a nőegyletnek, iskolának és Bethesdának 10—10 P, összesen 40 P. Egy buzgó nőtestvérünk az Őszi Értesítőre és egyháznak céljaira 10—10, összesen 20 P. özv. Binder Ernőné a Bethesdának 10 P. Egyházunk egyik előjárója szegényeinknek 30 P. Hadiárvaik részére dr. Aczél Miklós 50 P. özv. Kelemen Andrásné 10 P. Ferencci Sámuel a Bethesdának 30 P, szegényeknek 20, összesen 50 P. Egy nőtestvérünk a Bethesdának 10 P. Két nőtestvérünk egy beteg nőtestvérünk részére 20 P. Két nőtestvérünk a szegények számára 20 P. Egy nőtestvérünk a szegények számára 6 P. Egy buzgó egyháztagunk szegényeknek 15 P. Egy másik testvérünk ugyanerre a célra 20 P. Gercsák Béláné ezüstlakodalma alkalmából az egyháznak 20 P. Sohlmann Gyula másodfelügyelőnk cserkészeknek 30 P, leányegyesületünknek 30 P, Bethesdának 30 pengő, Luther-körnek 10 pengő, összesen 100 pengő. Egy testvérünk az egyháznak 20 P. Grohregin Ferenc a szegényeknek és az egyháznak 20—20, összesen 40 P. Három testvérünk név nélkül a kenyériskolára 10—10, összesen 30 P. Dr. Förster Lajos szegényeknek 50 P. Szakmáry Károly az egyház céljaira 25 P. A kenyériskolára Stropm Lajos és családja 20 P. Egy zöldkeresztes testvérünk 18 P. Páter Géza ezüstlakodalma alkalmából a szegé-

nyeknek 10 P. Szabolcs Károly Levente nevű fiacskája keresztelése alkalmából a cserkészeknek 50 P. Zula Mária szegényeknek 5 P. Danielisz Miklós egy beteg nőtestvérünknek 20 P. Kozlay Kálmán és neje szegényeknek, kenyériskolára, Bethesdának és Őszi Értesítőre 10—10, összesen 40 P. vitéz Öry Ferenc a gyámintézet céljaira 50 P. id. Oelschlager Lajos a Bethesdának 50 P. Oelschlager István a nőegylet céljaira 50 P. Dr. Binder Béla világi jegyzőnk özv. Binder Ernőné elhunytá alkalmából az egyház céljaira 100 P. özv. Binder Ernőné elhunytá alkalmából koszorúmegváltás címén Holéczy János az egyháznak 50 P, özv. Greguss Gyuláné pedig 30 P. a nőegylet céljaira. Egy nőtestvérünk szegényeknek és egyháznak 10—10, összesen 20 P. Egy kedves családunk úrvacsoravétele alkalmából szegényeknek 10 P. Egy nőtestvérünk bibliára 5 P. Egy d'ösgyőri vagyári testvérünk a kenyériskolára 20 P. özv. Binder Ernőné elhunytá alkalmából Lehoczky Egyed tanár Miskolcra 50 P a szeretetház céljaira. Burger Miksa ugyanerre a célra 20 P. Egy nőtestvérünk a kenyériskolára 5 P. Egy másik nőtestvérünk ugyanerre a célra 20 P. Förster Gusztáv a szegényeknek 20 P. Közművektől szegények részére 10 P. Egy nőtestvérünk házasulandók bibliájára 10 P. Egy presbiter testvérünk a kenyériskolára 50 P. özv. Kweyszer Viktorné édesanyja úrvacsoravétele alkalmából templomfűtésre 5, szegényeknek 5, egyháznak 10, összesen 20 pengő. Lóránd László testvérünk az egyháznak 30, kenyériskolára 20, összesen 50 P. Horváth Gyuláné az egyháznak és gyógyíthatatlan betegeknek 10—10 P, összesen 20 P. Név nélkül szegényeknek 5 P. Máday Ferencné 10 P a kenyériskolára. Kontsér Margit kedves testvérünk 10 P az Őszi Értesítőre. Egy nőtestvérünk édesapja halálának évfordulójára 4 P. Egy asszonytestvérünk az orgona javítására 50 P. Egy nőtestvérünk szegényeknek 6 P. A ke-

Dr. FÖRSTER LAJOS

a Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat, a Szénárúsító Részvénytársaság s belföldi kőszénművek vezérképviselete

fa-, szén- és kőszénkereskedése

Kassa, Kazinczy-u. 2 - Tel.: 31-62

nyeriskolára egy katonatiszt testvérünk 10 P és egy nőtestvérünk 7 P. Kocsis-csák Pál az egyház céljaira 10 P. Két nőtestvérünk édesanyjuk halála alkalmából szegényeknek 20 P. Szpissák Vendelné szegényeknek 2 P. Dr. Mikler Lajos kenyériskolára 30 P. Egy nőtestvérünk a kenyériskolára 10 P. özv. Mayer Lajosné a Bethesdának 10 P. Dr. Mayer Elemér az iskola céljaira 30 P. Egy leánytestvérünk az énekkar kottabeszerezési költségeire 20 P. Egy másik leánytestvérünk szerencsés gyógyulása alkalmából az egyháznak 40 P. A kenyériskola céljaira Sohlmann Gyula 30 P. Egy leánytestvérünk 10 P. Egy asszonytestvérünk a szegényeknek és kenyériskolára 10—10, összesen 20 P. Binder Albert és családja özv. Binder Ernőné elhunytá alkalmából koszorúmegváltás címén 25 P a szegényeknek. Rohringer Béla és neje Katalin nevű első gyermekük keresztelése alkalmából az egyház szegényeinek 50 P. Egy asszonytestvérünk a kenyériskola céljaira 10 P. Molnár Endre 20 P az egyház céljaira özv. Tóth Antalné elhalálozása alkalmából. Két nőtestvérünk szegényeinknek 50 P. Egy leánytestvérünk édesanyja elhunytá alkalmából a nőegyletnek 25 P. Egy leánytestvérünk a kenyériskola céljaira 10 pengő.

— **Egy nemeslelkű asszonytestvérünk** január hóban az egyház céljaira 1300, a szegényeknek pedig 200, összesen 1500 pengőt adományozott.

— *Egy kedves nőtestvérünk* megrongálódott orgonánk javítására 500 pengőt adományozott.

— **Dr. Mikler Lajos** kir. ítélőtáblai bíró egyháztanácsosunk 1000 pengős alapítványt tett, hogy „annak jövedelme évről-évre a kassai evangélikus I. egyházköztség iskolájának evangélikus választású növendékei között kerüljön felosztásra, mégpedig azok a gyermekek részesüljenek a kamatból, akik a többi tárgyban mutatott eredménytől függet-

lenül hittanból kitűnő eredményt értek el.”

— **Dr. Förster Lajos** egyháztanácsosunk szegényeink között szétosztásra száz métermáza szenet adományozott a múlt év karácsonyán.

— **id. Horvay András** férfisزابó iparost, egyháztanácsosunkat, a kassai vegyesipartársulat ruházati szakosztálya 45 éves önálló mesteri működése és ez idő alatt a szakma fejlesztése, valamint a közös iparosügyek érdekében kifejtett munkássága elismeréséül oklevéllel tüntette ki.

— **Az evangélikus diakonissza nőegylet** folyó évi január hó 24-én tartotta tisztújító közgyűlését. Ezen a tisztikart és a választmányt következőképpen alakították meg: Elnök: Markó Zoltánné, alelnökök: báró Amelin Guidóné, dr. Hitsch Károlyné, Sohlmann Gyuláné, dr. Szutórisz Dezsőné, pénztáros: Tátray Elemér, titkár: dr. Szarvassy László, jegyző: dr. Hazslinszky Rezsőné, számvizsgáló bizottsági tagok: Kolos Ödöné, vitéz Öry Lajosné, póttagok: Spielmann Róza, Berzeviczy Béláné, ellenőrök: dr. Mikler Lajos, dr. Maklár György, ügyész: dr. Szaltzer György. A választmány harminc tagja pedig a következő: Alexy Aladárné, Bernáth Zsigmondné, dr. Erpf Edéné, dr. Engel Rudolfné, Fleischer Samuné, dr. Idrányi Béláné, Jávorszky Álmosné, Kunay Emilné, dr. Kriebel Edgárné, Holéczy Jánosné, Merényi Lajosné, Mátyás Sándorné, Margócsy Aladárné, Markó Miklósné, dr. Maklár Györgyné, Medgyessy Károlyné, Ponevács Jánosné, Pauksch Pálné, Rónay Lászlóné, Rohringer Ilona, dr. Répássy Jánosné, dr. Remenár Gézáné, Szakmáry Károlyné, Szendeffy Károlyné, Sztanik Árpádné, dr. Sziklay Lászlóné, Schirger Márta, dr. Szarvassy Lászlóné, dr. Timcsák Aladárné, Várkonyi Elekné.

— **bókai Lukinich Lipót**ot életének 76. s boldog házasságának 45. évében szó-

lította magához az Úr. Benne a Franckgyár egyik évtizedeken át hűséges és lelkiismeretes főtisztviselőjét veszítette el, aki nyugalombavonulása után is példaként állt a fiatal nemzedék előtt. A kartársak részéről a temetésen Sohlmann Gyula ny. franckgyári igazgató, egyházközségi másodfelügyelő búcsúztatta. Elhunytát a Lukinich-, Küffer-, Hegyi- és Marks-családok gyászolják. Temetése 1943 december 27-én volt. — „A szeretet soha el nem fogyl” (I. Kor. 13, 8.)

— **Egyházközségi felügyelőnk** fájdalmas gyász érte 1943 november 4-én. Ezen a napon hunyt el egyetlen fitestvére: szepeslőcsei Engel Pál dr. beregszászi állami kórházi főorvos. Földi maradványát Kolozsvárra szállították és a házsongárdi temetőben lévő családi sírboltba helyezték a feltámadásig nyugalomra. „Legyen meg a te akaratod!”

— **Glatz Konrád** ny. MÁV-felügyelő 1943 november 21-én hunyt el életének 67-ik, boldog házasságának 40-ik esztendejében. Halálát a Meidlinger- Glatz-, Arie-, Kozák- és Schirl-családok gyászolják. „Áldás és béke lengjen áldott porai felett”

— **Mélységes gyásszal** látogatta meg az Úr dr. Sziklay László egyháztanácsosunkat és családját. Édesatyja, dr. Sziklay Ferenc 60 éves korában hosszas, keresztyén türelemmel viselt betegség után hirtelenül visszaadta nemes lelkét Teremtőjének. Lankadatlan kitartással küzdött egész életén át városunk és a Felvidék magyarságáért. Az elhunyt ny. tanügyi főtanácsos, a volt felvidéki kisebbségi magyar pártok kultúrreferense, a kassai Kazinczy Társaságnak éveken át elnöke, tartalékos tüzérszázados, a Nemzetvédelmi Kereszt és több hadikitüntetés tulajdonosa volt. Feleségül egyházközségünk néhai felügyelőjének dr. Brósz Lászlónak leányát, Brósz Mártát bírta. A családot gyászában a város egész társadalmá osztatlan részvétellel vette körül. „Boldogok, akik háborúsá-

got szenvednek az igazságért, mert övék a mennyeknek országa.” (Máté 5, 10.)

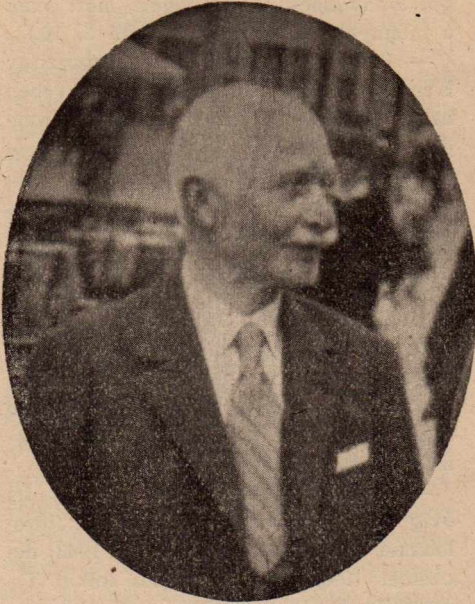
— **özv. Duke Edéné** sz. Augustyiny Elza testvérünk életének 70-ik évében nagy türelemmel viselt súlyos szenvedés után Istenbe vetett reménységgel hunyt el. Temetése ez év február 2-án volt. Jóságos, áldozatos élete hűséges gyermekeinek szeretetében nyerte el jutalmát. Vele egy régi kassai család sarja távozott körünkől. Hosszú életén át az idők változásait fájdalomosan tapasztalta, de ugyanúgy tapasztalhatta az Úr megtartó kegyelmét is. „Az én szemeim, Uram Isten, rajtad csüggenek; hozzád folyamodom: ne hagyj el az én lelkemet!” (141 Zsoltár 8. v.)

— **Hallykó Zajicsek Ida** két és fél évig tartó súlyos, de keresztyéni türelemmel viselt szenvedés után 1943 december 19-én adta át nemes lelkét Teremtőjének. Életének 73 esztendeje — amíg csak egészsége engedte — szakadatlan munkában, szeretteiért való gondoskodásban telt el. Jótékonykodása is sokak példaképévé teszi. A Zajicsek-, Jékei Ágh-, Lehoczky-, Hajdú-, Kovács-, Schmidt- és Bérta-családok gyászolják. „Jöjjetek ehozzám mindnyájan, kik megfáradtatok és megterhelttetek...” (Máté 11, 28.)

— **Kossuth Lajosról**, halálának ötvenedik évfordulója alkalmából, a 48-as szabadságharcok nagy államférfiaról, akit evangélikus egyházunk adott a nemzetnek, március 19-én vasárnap délelőtt ünnepi istentiszteleten emlékezett meg a gyülekezet.

— **Tanfelügyelői látogatás.** Február 25-én látogatta meg iskolánkat Dr. Majoros István tanügyi fogalmazó a tanfelügyelő képviselőjében. Az iskola külső és belső rendje, a tanerők nevelői és tanítói munkája tekintetében legteljesebb megelégedését fejezte ki.

— **Dr. Mikler Lajos** kir. ítélőtáblai bíró a kir. ítélőbírák és kir. ügyészek részére megállapított III. fizetési csoport jellegét nyerte el.



Binder Ernő 1855—1938 és felesége, sz. Muntskó Gizella 1860—1944, Vörösmarty-tér 12. számú házukat a Kassai Evangélikus Diakonissza Nőegyletre hagyták szeretet-otthon létesítése céljából.

— özv. Binder Ernőné sz. Muntskó Gizella testvérünket szívjóságban, szenvedésben és kegyelemben gazdag földi életének 84-ik évében rövid szenvedés után szőlította magához az Úr, ez év január 2-án. Halálának híre a gyászoló Lux-, Binder-, Várkoly-, Greguss-, Mohr-, Franek-, Medek-, Brecher-, Kunay-, Nagy- és Kobilitz-családokon kívül mélyen rendítette meg minden barátjának, ismerősének szívét. Hiszen, aki csak egyszer is szembekerült vele, többé nem szabadulhatott egyéniségének szerényen egyszerű, mégis oly lenyűgöző varázsától. Aki megismerte, akinek lelkébe lényével belemosolygott, annak mindvégig szeretett „Giza nénije” maradt. — Fiatalkora visszavezet a múlt század utolsó három évtizedébe, amikor a város lakosságának zömét az a polgárság alkotta, mely egyedeiben még ősi életrendjéhez híven egy személyben iparos, kereskedő és gazdálkodó volt.

Édesatyja tímármesterséget űzött. Férje Binder Ernő virágzó kereskedésnek a megalapítója. Férjével városépítők is. Családi házuk a mai Vörösmarty-téren a századforduló idején első azon a környéken. Házasságukból négy gyermek született. Az édesanyai szív szeretete és áldozatvállalása ezen a négy gyermek dicsőült meg. Három fiát serdülő férfikorban kellett elvesztenie s leánya idegbetegen túlélte édesanyját. Igaz az, hogy aki nagyon sokat szenvedett, csak az tud igazán szeretni. Ez a szeretet írta be a jóságos „Giza néni” képét minden ismerősének szívébe. Különös szeretettel fordult az ifjúság felé. Elárvult gyermekek nála mindig otthonra találtak. Hosszú életén át sajátjai mellett mindig voltak nevelt gyermekei. Ő maga is mindvégig tiszta, ártatlan-szívű gyermek maradt. Egyházának hűséges leánya. Mint a Diakonissza Nőegylet választmányának tagja, az intézményes jóté-

konykodásba is bekapcsolódott. De jó-tékonysága egyébként sem ismert ha-tárt. Sokszor magától vonta meg, hogy másoknak adhasson. Az a 83 év, melyet megélt, a szeretetnek nyolc évtizedes története egy törekeny, gyenge női test-ben. S ez a történet arról beszél, hogy szép volt ez az élet. „Boldogok, akik-nek szívök tiszta, mert ők az Istent meglátják!” (Máté 5, 8.)

— Az Evargéliumi Munkásszövetség helyi fiókjának megalakulása február 20-án volt. A helyi fiók a testvér re-formátus egyházzal közösen alakult. El-nőkei Zimmermann Aladár és Papp Ist-ván, alelnöke Várkoly Miklós, titkára Lénárt József, jegyzője Lovass Gyula, pénztárosa Vajthó István, ellenőri e Ba-kos János, választmányi tagjai Kiss Jó-zsef, Balogh Károly, Stantien Dániel és Pribelszky Pál. Ezúton is szeretettel hív-juk fel kedves munkás-testvéreink, va-lamint hadbavonult testvéreink hozzá-tartozóinak figyelmét arra, hogy a szo-cióális gondoskodásra vonatkozó felvilá-gosításokat szívesen nyújt a lelkeszi hi-vatal.

— *Ifjúsági csendes napok.* Március hó 10-én és 11-én voltak ez évben gyüle-kezetünkben az ifjúsági csendes napok. „Céljaim”, „Kételyeim”, „Ellenségeim”, és „Segítöm” címmel a középiskolás és főiskolai ifjúság hét csoportjában foly-tak e két napon át az előadások. Mind-két napon reggel közös istentisztelet volt és a második nap estéjén befeje-zésképpen az Úr szent vacsorájának ki-osztása. A csendesnapokon közremű-ködtek: Kovács-Szabó Károly diákszö-vetségi országos titkár, Krecsák Kálmán vallásitanító lelkész, Mátéffy Ilonka dia-konissza testvér, Mohr Gedeon lelkész, Dr. Sixty Zoltán vallásitanító lelkész, Dr. Schulek Tiborné tábori alesperes felesé-ge, Dr. Schulek Tibor tábori alesperes, Dr. Sziklay László tanár, Tessényi Kor-nél fanciesali lelkész és Weiszer Edit III. éves bölcsész.

— *Gyülekezetünk néhány zenét ked-*

velő és rendszeres „musica sacrát” mű-velni kívánó tagja, Imolai Zoltán kar-nagyunk vezetésével azzal a kéréssel fordult az elnökséghez, hogy alakítsunk a Luther Szövetség kulturális szakosztá-lya keretében egyházzenei kört. A kér-désről érdemben a presbiterum fog dön-teni, addig is szeretettel kérjük mindzok-at az egyháztagokat, akik akár sajátma-guk Istentől nyert képességükkel, akár anyagi támogatásukkal az ügyet maguké-vá teszik, hogy ezt a készséget a lelkeszi hivatalban szíveskedjenek bejelenteni. Különösen fontos itt gyermekeinknek a zene szeretetére való nevelése, hiszen ez is eszköz, amellyel Isten nevét ma-gasztalhatjuk. Miután néhány lelkes egyháztagunk adakozása folytán e célra máris 560 pengő áll rendelkezésünkre, módunkban van, hogy szegénysorsú, de tehetséges evangélikus gyermekeinket, kik a hangszer-, vagy énektanlás költségeit nem tudják előteremtni, vagy csak részben — a tanulásban támogas-suk. Felhívjuk tehát azokat a teheséges szegénysorsú gyermekeket, akik zenélni óhajtanak, hogy f. évi április hó 15-ig jelentkezzenek a lelkeszi hivatalban. — Akik pedig akarják, hogy gyülekeze-tünknek lelkes énekkara és kis zeneka-ra is legyen, kérjük, foglalják imáikba ezt a nemes törekvést.

— *Egyházközségünk évi rendes köz-gyűlése* január 31-én volt. Az egyház-községi felügyelő megnyitója után a lel-kész évi jelentését mutatta be ezen. A közgyűlés elfogadta az egyházközség új ügyrendjét, az 1944-ik évre szóló költsé-gvetést. A múlt évi adókulcsot válto-zatlanul meghagyta. Zenovitz Ottó sze-mélyében betöltötte az egyházközségi könyvelői tisztséget.

— *Dr. Margitfalvy Sándor* postafő-igazgató, egyháztanácsosunk lett a ke-reskedelmi miniszter kinevezése folytán a kassai postaigazgatóság vezetője. Hi-vatalának átvételekor beszédet intézett az igazgatóság tisztviselői karához. Ki-fejtette, hogy a vezetői állásban nem-

csak a díszet, az előnyöket látja, de tisztában van a súlyos kötelességekkel is. Nem akar ezek elől kitérni, de vállalja azokat. Feladatát a nemzeti és keresztyén szellem és a szentistváni gondolat jegyében kívánja végezni. A Kárpát-medencében lakó népek csak a magyarság vezetése mellett, egymást szeretve, támogatva, megbecsülve boldogulhatnak. A keresztyén felfogás nem külsőségekre vonatkozik, hanem hogy a krisztusi szeretet irányítsa az embert és az nyilvánuljon meg a cselekedetekben is. Szeretettel üdvözljük erről a helyről is.

— **Zachár István** kir. ítélőtáblai elnököt, egyháztanácsosunkat, elnöki székfoglalójának ötödik évfordulója alkalmából a bírósági és ügyészségi testületek vezetői meleg szeretettel üdvözlötték, mint a bírói erények hordozóját, a jó főnök mintaképét és a jó bírák megtestesítőjét. Zachár István kir. táblai elnök erre ezeket mondotta: „Öt év előtt székfoglaló beszédemet azzal kezdtem, hogy az Istennek szívem mélyéből alázattal hálát adtam nagy kegyelméért, amiben akkor mindnyájunkat részesített. Most is hálaadással nyitom meg teljes ülésünket. Az Úristen kegyelme öt éven át megtartott, megáldott minket a legnehezebb világágés idején is. Alázatos szívvel kérjük továbbra is megtartó kegyelmét. Erős a hitem, hogy ebben részesít is és veszteség és súlyosabb megrázkódtatás nélkül érjük el a mindnyájunk által várt és remélt igazságos békét. Ugy legyen!”

— **Túróczy Zoltán**, egyházkerületünk püspöke a múlt év őszén töltötte be

életének ötvenedik évét. Szeretett főpásztorunkat erről a helyről is igaz tisztelettel és meleg érzéssel köszöntjük.

— **Gömöry János** tb. felügyelőnk és **Homola Teréz** egyháztagunk szakkatalógust készítettek a múlt nyár és ősz folyamán az egyházközségi könyvtár számára.

— **Dr. Kreiss Róbert** kir. törvényszéki bíró legmagasabb helyről kitüntetésben részesült.

— **Dr. Erpf Ede** presbiterünk miniszteri tanácsosi címet kapott érdemei elismeréseképen.

— **Pányi Arnold** gimnáziumi tanár, presbiterünk, a gimnáziumi igazgatói címet nyerte el legfelsőbb helyről.

— **Kinevezések** egyháztagjaink között: **Mendöl Béla** kassai kir. fiúnevelő-intézeti mérnök főmérnöki címet kapott. — **Baranyi Judit** kisegítő munkaerő városi díjnok lett. — **vitéz Kocsárdy Rezso** kassai államépítészeti műszaki rajzoló műszaki gyakornok lett. — **Dr. Hasenauer Miklós** kassai póstatitkár a póstatanácsosi címet és jelleget, **Pottornyay Ede** póstasegédellenőr a póstaellenőri címet és jelleget nyerte el. — **Oszvald György** és **Jazudek Tibor** póstafőtiszt, **Lackner Pál** póstatiszti kinevezést nyert. — **Búzás Pál** m. kir. gazdasági munkaügyi felügyelő, **Halla Károly** irodatiszt és **Pócza Zoltán** számtiszt lett. Kinevezésük alkalmából szeretettel üdvözljük kedves testvéreinket.

— **Szórványistentszetelek.** **Luciabányán** és **Szepsiben**, előző helyen reggel 8 órakor, utóbbin d. e. 10 órakor március 26-án és május 29-én, püskösd hétfőjén, tartunk istentszeteletet. Minden alkalommal az Úr szent vacsoráját is kiszolgáltattuk.

— **Imahét.** Ez év első hetében is január 2—9-én megtartottuk imahetünket. Minden este imaóra volt. Az imaközösség tagjai január 9-én vették magukhoz az Úr szent vacsoráját.

132 éve fennáll!

Alapítva 1812-ben

BRADOVKA GYULA

*ruhafestő, vegytisztító
és gőzmosó gyára*

Kassa, Deák Ferenc-krt. 10

— **Presbiteri konferencia.** Idei első presbiteri konferenciánkat január 11-én tartottuk. Ezen a lelkész a presbiterek bizonyágtévéséről szolt.

— **Népfőiskola.** A SzEMKE rendezésében január és február hónapban öthetes népfőiskolai tanfolyam volt városunkban. A résztvevők között volt öt gömöri evangélikus kispazda ifjú testvérünk is, akik érdeklődéssel vettek részt a valláserkölcsj megbeszéléseken és hasonló érdeklődéssel tekintették meg városunk egyháztörténeti emlékeit.

— **Nőegyletünk évi** rendes közgyűlését március hó 27-én d. u. fél 5 órakor tartja iskolánk emeleti nagytermében. Erre a közgyűlésre ezúton is szeretettel hívja meg tagjait az elnökség.

— **Luther Szövetségünk** téli munkarendjében január 16-án Gömörj János tb. felügyelő „Koreszmék és evangélium” címmel érdeklődéssel fogadott vitabevezető előadást tartott. Kifejtette, hogy a megoldhatatlannak látszó eszmeáramlatok számára is döntő mondani-
valója van az Evangéliumnak. Az előadást élénk eszmecsere követte.

— **Reggel és este** könyörögjünk az Úrhoz reformátorunk, Dr. Luther Márton szavaival! **Reggel:** Hálát adok Néked, mennyei Atyám, szeretett Fiaid, a Jézus Krisztus által, hogy ezen az éjszakán minden kártól és veszedelemtől megőriztél és kérlek, őrizz meg engem ezen a napon is a bűntől és minden gonosztól, hogy minden cselekedetem és egész életem a Te tetszésedre legyen. Mert én magamat, testemet, lelkemet és mindenemet a Te kezébe ajánlom. A Te szent angyalod legyen velem, hogy a gonosz ellenség erőt ne vehessen rajtam. Ámen. **Este:** Hálát adok Néked, mennyei Atyám, szeretett Fiaid, a Jézus Krisztus által, hogy a mai napon kegyelmesen megőriztél. Kérlek, bocsásd meg minden bűnömet, ha valamilyen rosszul cselekedtem, és őrizz

meg kegyelmesen ezen az éjszakán. Mert én magamat, testemet, lelkemet és mindenemet a Te kezébe ajánlom. A Te szent angyalod legyen velem, hogy a gonosz ellenség erőt ne vehessen rajtam. Ámen.

— **Értesítőnk címlapját,** valamint az utolsó őszi értesítőét is, gyülekezetünk neveltje, Binder Tibor teljesen díjtalanul készítette. Neki és a hirdetések összegyűjtő nőtestvéreinknek ezúton mondunk köszönetet.

— **Bűnbánati hetet** tartottunk február 27-től március 4-ig. Az esti istentiszteletek befejezésekképpen az Úr szent vacsoráját osztottuk ki.

Konfirmációi oktatásunk bőjt kezdedétől folytatjuk. Az órák elemi iskolánk emeleti helyiségében vannak mindennap fél 6 órakor. Serdülő fiú- és leányifjúságunkat ezúton is emlékeztetjük erre, és hívjuk azokat, akik eddig még nem konfirmáltak. A konfirmációi vizsga május 17-én d. u. 3 órakor lesz, a konfirmációi istentisztelet május 18-án, áldozócsütörtökön délelött.

— **Vallásos estet** rendezett március 5-én a leányegylet. Jávorszky Anna egyetemi hallgató Reményik-verseket szavalt. Dr. Schulek Tibor tábori alesperes „A Lélek rejtett útjai” címmel tartott előadást. A vallásos est offertóriumát a kenyériskola céljaira fordították.

— **Benczúr Gyula emlékest.** Luther Szövetségünk vetítettképes előadással emlékezik meg Benczúr Gyuláról, egy-

HORVAY ANDRÁS

úri szabó

KASSA, LUTHER-UTCA 25

Elfogad javítást és vasalást!

házunk jeles fiáról, a kiváló festőről. Az előadást Dr. Ruttkay György egyháztanácsos a helybeli kereskedelmi főiskola földszinti előadótermében március hó 23-án d. u. 6 órakor tartja.

— **Húsvéti úrvacsora-osztások.** Magyar nyelven a virágvasárnap, nagycsütörtöki, nagypénteki délelőtti és húsvétvasárnap istentiszteletek végeztével, német nyelven a nagypéntek délutáni és húsvéthétfői istentiszteletek végeztével osztjuk ki az Úr szent vacsoráját.

— **Esti istentiszteletek** lesznek a nagyhét minden egyes napján április 2-től április 8-ig. Minden este 6 órai kezdettel. Ezeket az istentiszteleteket Dr. Schulek Tibor tábori alesperes végzi.

— **Dr. Keken András** április hó 16-án lesz gyülekezetünk vendége. Ez alkalommal délelőtt az istentiszteleten igét hirdet és délután vallásos esten előad.

— **Dr. Binder Béla,** világi jegyzőnket I. o. városi fogalmazót, a népmozgalmi hivatal vezetőjét és munkatársait a honvédelmi miniszter úr, valamint a helybeli kerületi parancsnokság dicsérelésben részesítette.

— **Idén a „Tavaszi Értesítő” ára 2 P.**
— Minden egyháztagnak szeretettel küldjük meg. Azok a testvéreink, akik nem tudnák megfizetni, tekintsék az egyházközség ajándékának és olvassák sok áldással.

Erő, egészség a magyar gyümölcs!

**GYÜMÖLCS-
KÜLÖNLEGESSÉGEK CSA IS A
GÖMÖRI
GYÜMÖLCSVÁLLALATNÁL
KASSA, LAKATOS U. 4
KAPHATÓK.**

*Mérsékelt órák! - Vidéki megrendelések
azonnal eszközölnének.*

**Cégtulajdonos: GALLÓ ISTVÁN
Telefon: 27-25**

Wissen und Religion

Zu diesem Thema äussert sich ein hervorragender Privatdocent für neutestamentliche Forschung an der Strassburger Universität:

Wissen und Religion stehen zu einander nicht im Gegensatz. Sie sind eigentlich ein und dasselbe. Religion ist reinstes, von allem sinnlichen Beiwerk befreites, auf die letzte Formel gebrachtes Wissen. Naturwissenschaft und Geschichte sind nur unvollkommener, in lauter Einzelheiten aufgelöster Ausdruck der Religion. Religion steht auch nicht im Gegensatz zum praktischen Leben; Religion ist nicht Phantasterei, sie ist Wahrheit und Wirklichkeit, sie ist die letzte höchste Realität. Religion ist Totalität des Lebens, Gesamtsumme unseres Fühlens, Denkens, Wollens und praktischen Handelns, die Schöpferin jeder wahren Kultur.

Aus dem Zipser Kirchenleben

Kassa, im März 1944.

Nach der Dezember Nummer des Evang. Glaubensboten für die Slowakei haben sich in den letzten Monaten des Jahres 1943 mehrfache Veränderungen in den Pfarramtstellen vollzogen. Wir glauben dem Interesse unserer vielen aus der Zips stammenden Kirchenmitgliedern zu dienen, wenn wir diese Bewegungen im nachfolgenden registrieren:

1. Am 10. Oktober wurde in Grosslomnitz die Einweihung des als Nachfolger des verstorbenen Pfarrers und Konsensors Julius Mohr berufenen Pfarrers Adalbert Thinschmied vorgenommen.

2. Am 17. Oktober installierte man in der Gemeinde Poprad den als Nachfolger des in den Ruhestand getretenen Seniors Emmerich Varga erwählten Pfarrer Nikolaus Fabinyi.

3. Am 7. November hat die Gemeinde Krompach in Pfarrer Rudolf Flachbarth einen neuen Seelsorger erhalten.

4. Auch die Kirchengemeinde Kremnitz hat in der Person des Pfarrers Karl Wurm nun ihren eigenen Pfarrer erhalten.

An weiteren Feierlichkeiten verzeichnet die Zipser Chronik:

a) Stoos feierte in Anwesenheit des Landesbischofs den 160. Gründungstag der evang. Kirche und Schule.

b) Die vor etlichen Jahren abgebrannte Gemeinde Eisdorf konnte ihre neuerbaute Kirche einweihen und zugleich das 150 jährige Kirchweihfest begehen.

c) Der allbekannte und hochverehrte Direktor i R des evang. Gymnasiums in Käsmark Karl Bruckner feierte am 24. Dezember 1943 seinen 80. Geburtstag in bester Geistesfrische. Seine Verdienste um Schule und Kirchenwesen in der Zips wurden anerkennend gewürdigt.

J. S.

— Am 2-ten April, am Palmsonntag, wird der Gottesdienst — trotzdem der erste Sonntag im Monat ist — in ungarischer Sprache abgehalten. Deutschen Gottesdienst mit Kommunion halten wir am Karfreitag nachmittag um 3 Uhr und am Ostermontag vormittag, das ist am 7-ten und am 10-ten April.

— Den ersten Sonntag im Monat wird vormittag um 1/11 Uhr der Gottesdienst immer in deutscher Sprache gehalten. Gleichso findet den 2. und 4. Sonntag nachmittags um 3 Uhr deutscher Gottesdienst statt.

— Jeden Donnerstag um 1/8 Uhr ist in der Kirche Morgengottesdienst in deutscher Sprache.

„Haltet an am Gebet und wachtet in demselben mit Danksagung; und betet zugleich auch für uns, auf dass Gott uns eine Tür des Worts auftue, zu reden das Geheimnis Christi.“ Kol. 4, 2-3.

CSÉSZÁR FERENC
SZÜCS

KASSA, Kovács u. 39
TELEFONSZÁM: 22-54

Elsőrangú munka, szolid árak!

EGYESÜLT FELSŐMAGYARORSZÁGI HITELBANK és
KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Érdekközösségekben a MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANKKAL

Központ Kassa, Kossuth L-u. 2. Tel. 20-75, 20-76, 20-77

Váltóüzlet Kassa, Fő utca 36. Telefon 32-52. Sürgőncím Felhítel

Die neue Liturgische Ordnung des deutschen Gottesdienstes

1. Eingangslied. (Liedertafel erste Zahl.)
2. Pfarrer: singt die Antiphone.
Gemeinde: singt die Antwort. (Siehe unter Zahl 1—212 des liturgischen Heftchens. Liedertafel zweite Zahl.)
3. Pfarrer spricht das Apostolische Bekenntnis.
Gemeinde: Ehre sei dem Vater und dem Sohn und dem heiligen Geist, wie es war im Anfang und immerdar, wie es war vom Anfang, jetzt und immerdar, so sei und bleib es in Ewigkeit. Amen.
4. Pfarrer spricht das Altargebet.
Gemeinde: Amen, amen, amen.
5. Pfarrer verliest den Perikopentext der Heiligen Schrift.
Gemeinde: Selig sind, die Gottes Wort hören und bewahren. Amen.
6. Hauptlied. (Liedertafel dritte Zahl.)
7. Kanzeldienst.
Eingangsspruch.
Textverlesung.
Predigt.
Gebet.
Verkündigung.
Segen.
8. Ein Vers des Hauptliedes.
9. Altardienst.
Pfarrer: Der Herr sei mit euch!
Gemeinde: Und mit deinem Geiste!
10. Pfarrer: betet das Vaterunser.
Gemeinde: Amen, amen, amen.
11. Pfarrer segnet die Gemeinde.
Gemeinde: Amen, amen, amen.
12. Gemeinde: Ach bleib mit deiner Gnade bei uns, Herr Jesu Christ; dass uns hinfort nicht schade des bösen Feindes List.
Ach bleib mit deinem Worte bei uns, Erlöser wert, dass uns beid hier und dorte sei Güt und Heil beschert.
Ach bleib mit deiner Treue bei uns, mein Herr und Gott. Beständigkeit verleihe, hilf uns aus aller Not.

DIE UHR

Ich trage wo ich gehe, stets eine Uhr bei mir;
Wie viel es geschlagen habe, genau seh' ich 's an ihr,
Es ist ein grosser Meister, der künstlich ihr Werk gefügt,
Wenn gleich ihr Gang nicht immer dem törichten Wunsche genügt.

Ich wolte, sie wäre rascher gegangen, an manchem Tag;
Ich wollte, sie hätte manchmal verzögert den raschen Schlag.
In meinen Leiden und Freuden, in Sturm und in der Ruh,
Was immer geschah im Leben, sie pochte den Takt dazu.

Sie schlug am Sarge des Vaters, sie schlug an des Freundes Bahr,
Sie schlug am Morgen der Liebe, sie schlug am Traualtar.
Sie schlug an der Wiege des Kindes, sie schlägt wills Gott noch oft,
Wenn bessere Tage kommen, wie meine Seele es hofft. —

Und ward sie auch manchmal träger und drohte zu stocken ihr Lauf,
So zog der Meister immer, grossmütig sie wieder auf.
Doch stände sie einmal stille, dann wär's um sie gescheh'n,
Kein andrer als der sie fügte, bringt die Zerstörte zum Geh'n,

Dann müss't ich zum Meister wandern, der wohnt am Ende wohl weit,
Wohl draussen jenseits der Erde, wohl dort in der Ewigkeit!
Dann gäb ich sie ihm zurücke, mit dankbar kindlichem Fleh'n:
Sieh' Herr, ich hab nichts verdorben, sie blieb von selber steh'n. —

— *Istentiszteleteink húsvéti rendje:*
Főistentiszteleteket úrvacsoraosztással
magyar nyelven virágvasárnapján, nagy-
csütörtökön, nagypénteken és húsvét-
vasárnapján tartunk délelőtt, — német
nyelven pedig nagypénteken délután és
húsvéthétfőn délelőtt. A délelőtti isten-
tiszteletek negyed 11-kor lesznek, a dél-
utáni pedig 3 órakor van.

FÖRSTER GUSZTÁV

szén- és kokszereskedés
szállítás és beraktározás

Kassa, Kazinczy-utca 2
TELEFON: 20-35

ifj. Rohringer Géza

női, férfi-divat
és rövidáru

Kassa, Fő utca 71

J. C. M.
Dr. Schirger Főnök
tel. 2963
H.
Irásélet p. 11.



Fleischer és Schirger

vas-, vasáru és szénnagykereskedés

KASSA

Főüzlet: Fő utca 2 - Telefon 2963, 2964

Fióközlet: Fő utca 38 - Telefon 2962

és Honvédek útja 21 - Telefon 2961

Villamos és rádió osztály: Fő utca 11

Telefon 2965

Széntelep: MÁV-fatelep - Telefon 2298

PAUSZ TIVADAR

tel.: **SZAKMÁRY KÁROLY**

üveg- és porcellánnagykereskedés

KASSA

Központ: Fő utca 19. l. em. Telefon 2423

Fiók 1.: Fő utca 19. Telefon 2022

Fiók 2.: Fő utca 11. Telefon 2824

Fiók 3.: Fő utca 71. Telefon 2799

Alapítva 1833

STOFFÁN LÁSZLÓ

textilnagykereskedő

KASSA, Fő utca 9

TELEFON: 34-46

VÁRKOLY MIKLÓS

rádió-

és villamossági vállalata

Kassa, Kossuth Lajos-u. 3

TELEFON: 45-96

Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank

kassai fiókja

FŐ UTCA 53

TELEFON: 30-60 ÉS 30-61

SZITÁNYI BÉLA

ANGOL ÚRISZABÓSÁGA

Kassa

KOVÁCS UTCA 17

Kassa sz. kir. város közműveinek bemutató mintaterme

KASSA, FŐ UTCA 94 — TELEFON: 29-58

Díjmentes tájékoztatást nyújt gáz-, villany- és vízszolgáltatási ügyekben. Ugyanott gáz és elektromos készülékek bemutatása, eladása és kölcsönzése.

Gáz- és áramszolgáltatási üzemzavarok központi hibabejelentője.

Felelős kiadó: Mohr Gedeon, Kassa, Kossuth Lajos-utca 3. szám. — Telefon: 35-96. — Az értesítő ára 2.— pengő. — Ezt az összeget Várkonyi Miklós főgondnok üzletében (Kossuth Lajos-utca 3. szám), Fleischer és Schirger-cég pénztáránál (Fő-utca 2. szám), kitett perselybe kérjük beszolgáltatni. — A nyomdaköltségek fedezésére felülfizetését köszönettel fogadunk. — Nyomta: „WIKO” kő- és könyvnyomda, Kassa.